

VAKBLAD VOOR
NATUURTOEZICHT

Koninklijke Nederlandse
Vereniging voor Natuurtoezicht

de Jachtopzichter

Bestuurlijk overleg op anderhalve meter

In dit nummer o.a.:

Primeur: Groene Praktijkopleiding I

Boa: 'Mag ik daar wel rijden'

KNVvN bij EenVandaag TV én radio

Bestuurlijk overleg op anderhalve meter

Regiocommissarissen

■ Noord-Nederland
Gerrit Stuiver
noord-nederland@knvvn.nl

■ Overijssel
Dennis Kutterik
overijssel@knvvn.nl

■ Gelderland en Flevoland
Coen de Meijer
 gelderland-flevoland@knvvn.nl

■ Utrecht
Theo van der Horst
utrecht@knvvn.nl

■ Noord-Holland
Paul de Jong
noord-holland@knvvn.nl

■ Zuid-Holland
Jaap Wansinck
zuid-holland@knvvn.nl

■ Noord-Brabant
Dennis Neijssen
noord-brabant@knvvn.nl

■ Limburg
vacant
 limburg@knvvn.nl

■ Zeeland
René Wink
zeeland@knvvn.nl

De Jachttopzichter

Officieel orgaan van de KNVvN sinds 1911

ISSN 2666-4046

Zomereditie 2020 - nr. 129

Bestuur

R. Overdiep	voorzitter@knvvn.nl
mr. M. van Eeghen	penningmeester@knvvn.nl
L. van Dorland-Kievit	secretaris@knvvn.nl
D. Neijssen	dennis.neijssen@knvvn.nl

Redactie

R.O. Broeks, eindredactie	redactie@knvvn.nl
L. van Dorland-Kievit	
J. Hulst	
R. Korporaal	
J. Wansinck	

Advertenties

R.O. Broeks	redactie@knvvn.nl
-------------	-------------------

Contributies en donaties

NL22 RABO 0115 7225 99 t.n.v. KNVvN	o.v.v. lidmaatschapsnummer en achternaam
-------------------------------------	--

Cursussen

NL30 RABO 0313 2131 94 t.n.v. KNVvN	o.v.v. cursusnaam en achternaam
-------------------------------------	---------------------------------

Website

www.knvvn.nl

Kamer van Koophandel

Inschrijffnummer 40477951

Lidmaatschap KNVvN

Boa's

Het lidmaatschap staat open voor beëdigde Buitengewone Opsporingsambtenaren (boa's). De contributie bedraagt € 65 per jaar*

Niet-boa's

Niet-beëdigde boa's en toezichhouders betalen € 45 per jaar*

Donateurs

Iedereen die geen lid van de KNVvN wordt maar natuurtoezicht wel wil ondersteunen, kan donateur worden. De minimum donatie is € 35 per jaar*

* inclusief een abonnement op De Jachttopzichter

Opzegging lidmaatschap KNVvN

Opzegging van het lidmaatschap kan slechts tegen het einde van het verenigingsjaar (kalenderjaar), mits schriftelijk en met in achtneming van een opzegtermijn van vier weken.

Ledenadministratie

Laura van Dorland-Kievit	ledenadministratie@knvvn.nl
--------------------------	-----------------------------

Advertenties

Bedrijven of instellingen die willen adverteren in De Jachttopzichter wenden zich tot de secretaris.

Uiterste inleverdatum kopij

30 juli 2020

Lay-out en vormgeving

digidruk VANDENHUL

Disclaimer

De inhoud van de Jachttopzichter is met grote zorg en zorgvuldigheid samengesteld. Artikelen worden vrijwel allemaal door deskundige derden, zoals juristen en medewerkers van Justitie, gecontroleerd. Aan de inhoud van dit vakblad zijn geen rechten te ontleen. Uitgever, redactie en auteurs vrijwaren zich van elke aansprakelijkheid op claims naar aanleiding van schade en/of letsel, ontstaan door handelingen door derden gebaseerd op de inhoud van De Jachttopzichter.

Ik wilde het eigenlijk niet over COVID-19 hebben maar kom er niet onderuit omdat onze beroepsgroep het juist nu dubbel zo zwaar heeft. Enerzijds de boa in zijn privéomgeving en anderzijds de boa als toezichthouder en handhaver van de corona-maatregelen en het soms extreme gebruik van het buitengebied.

Daarom voor u allemaal een welgemeend compliment voor hoe u in deze uiterst ingewikkelde wereld standhoudt; hoe u voor de veiligheid van huis en haard zorgt en ook nog eens uw verzwaarde taak perfect uitvoert. Want ik krijg niets dan complimenten van boa-werkgevers en gebruikers van het buitengebied.

Naast een enorme bedreiging voor ons welbevinden is de coronacrisis ook een periode van bezinning

Hoe het een aantal boa's de afgelopen tijd is vergaan, leest u verderop in dit magazine. Het geeft enigszins weer hoe uw collega's deze ontijing ervaren. Helaas kregen we weinig respons op onze verzoeken voor een kort interview met boa's omdat werkgevers vooral worstelen met de nieuwe situatie en zich daar meer op willen richten. Ik raad u aan vooral veel met collega's te praten en van elkaar te leren.

Dat brengt mij op het volgende: naast een enorme bedreiging voor ons welbevinden is de coronacrisis ook een periode van bezinning. Om eens goed te kijken naar onze manier van werken en naar doelmatigheid. Dit is het moment om afscheid te nemen van verouderde procedures, werkmethodes en inzichten. Op naar het nieuwe 'normaal'.

Wat dat is, dat weet ik niet. Dat moet groeien. Nieuwe inzichten, verbeterde handelingen, aangepaste procedures, nu is het moment om ze door te voeren. Ga met uw werkgever eens om de tafel zitten en bespreek de zaken waarvan u verwacht er de komende jaren tegenaan te lopen. U ziet veranderend gedrag bij recreanten, accentverschuivingen in de criminaliteit, activiteiten die op andere tijdstippen plaatsvinden, en zo nog veel meer.

Het is nu het moment daarop te anticiperen. Dat doet de KNVvN ook. We hebben een opleiding ontwikkeld, de Groene Praktijkopleiding I – CRKBO-gecertificeerd. Die sluit naadloos aan op de huidige problematiek in het buitengebied. De casussen zijn levensecht, met stroperijmiddelen, met echt dood wild. Alles precies zoals in uw dagelijkse praktijk. De eerste opleiding van drie dagen zou in maart gegeven worden maar ging om begrijpelijke redenen niet door.

Dat geldt ook de meeste verenigingsactiviteiten, zoals de in juni geplande ALV; die gaat niet door. En de Verenigingsdag, traditioneel gehouden in de eerste weken van september, ook die komt te vervallen.

We stellen u per omgaande op de hoogte zodra we risicoloze mogelijkheden zien om een ALV te houden.

Ik vertel u geregeld dat de KNVvN flink aan de wegtimmert. Dat komt omdat de media ons inmiddels goed weten te vinden en ik meerdere keren per week word benaderd door terreinbeherende organisaties en andere partijen die te maken hebben met toezicht en handhaving in het buitengebied. Ze doen dan een beroep op onze, in meer dan 110 jaar, opgebouwde kennis en ervaring om hun projecten en initiatieven efficiënter en succesvoller te laten verlopen. We staan ze graag terzijde.

Tot slot: wees voorzichtig en blijf gezond want Nederland heeft u hard nodig. En zoals onze premier Mark Rutte het zei: *'Voorzichtigheid nu is beter dan spijt achteraf'*.

Rolf Overdiep
Voorzitter

Tekst Laura van Dorland-Kievit

Ledenadministratie

Het up-to-date houden van de ledenadministratie is zowel voor de vereniging als de leden en donateurs een belangrijk terugkerend onderwerp. Als we niet over de juiste gegevens beschikken kan het voorkomen dat berichten vanuit de vereniging u niet bereiken. Bij iedere uitgave van ons verenigingsmagazine worden we geconfronteerd met exemplaren die retour komen en de digitaal verzonden nieuwsbrieven komen ook met regelmaat onbezorgd terug. Bij deze dus de herhaalde oproep om uw adres en email gegevens bij verandering tijdig door te geven. Dit kan met een e-mailbericht aan ledenadministratie@knvvn.nl

Omzetten lidmaatschap

Volgens artikel 6 lid 2 van de statuten van de KNVvN wordt het lidmaatschap elk jaar automatisch met één kalenderjaar verlengt. Beëindiging van het lidmaatschap dient vier (4) weken voor het einde van het kalenderjaar te worden gedaan.

In de geest van dit artikel dient ook het omzetten van het gewone lidmaatschap naar buitengewoon lidmaatschap door het lid minimaal vier (4) weken voor het einde van het kalenderjaar schriftelijk (zoals per e-mail) gemeld te worden bij de secretaris van de vereniging. De omzetting van gewoon lidmaatschap naar buitengewoon lidmaatschap vindt dan per einde van het jaar plaats. Indien een omzetting niet tijdig heeft plaatsgevonden, loopt het gewone lidmaatschap door tot het einde van het eerstvolgende verenigingsjaar.

De vereniging kent een tweetal lidmaatschappen, namelijk:

Regulier lid;

- Beëdigd buitengewoon opsporingsambtenaar;
- Politieambtenaar of ambtenaar van de Koninklijke Marechaussee, die toezicht heeft op, of de coördinatie van de groene opsporingsambtenaren.

Buitengewoon lid;

- toezichthouder, zonder opsporingsbevoegdheid;
- studerende voor buitengewoon opsporingsambtenaar;
- buitengewoon opsporingsambtenaren die eervol ontslag hebben gekregen.

Mochten uw persoonlijke omstandigheden zijn veranderd en komt u in aanmerking voor de omzetting van uw lidmaatschap, laat dat dan tijdig weten.

Ledenwerving

Door de Coronacrisis zijn alle evenementen afgelast en ook de groene contactdagen vinden niet plaats. Op dit soort bijeenkomsten wordt actief aan ledenwerving gedaan, dat missen we nu dus.

Vandaar dat we uw hulp oproepen om actief mee te helpen om nieuwe leden te werven.

Brengt u nieuw lid aan? Dan krijgt u als aandrager een set KNVvN-magneetplaten voor op de auto ter waarde van €25,00.

Bij het aanbrengen van meerdere leden, krijgt u tevens de KNVvN-cap ter waarde van €17,50 thuis gestuurd.

Mailt u haar of zijn gegevens naar secretaris@knvvn.nl en we gaan er direct mee aan de slag. Alvast hartelijk dank voor uw hulp!

Artikelenservice

De magneetplaten en cap zijn ook los te bestellen.

Een set magneetplaten kost € 25,00 + € 4,95 verzendkosten

De cap heeft u thuis voor € 17,50 + € 6,75 verzendkosten.

Bestellen? Stuur een e-mail naar het secretariaat: secretaris@knvvn.nl

**TOEZICHT &
HANDHAVING**

Tekst Arie Schakel

In Memoriam Ton Cuppens

Op 18 maart 2020 ontvingen wij het bericht dat Ton Cuppens in de leeftijd van 67 jaar plotseling is overleden.

Ton heeft het grootste deel van zijn leven in het groen gewerkt. Hij is al in de jaren tachtig van de vorige eeuw als jachtopzichter begonnen bij een particuliere jachthouder en daarna als parttime jachtopzichter voor de Wildbeheereenheid De Oude Graaf in Weert. Dat heette destijds nog Onbezoldigd Ambtenaar Korps Rijkspolitie. Ton profileerde zich al snel als een vakbekwaam jachtopzichter. Niet alleen voor wat betreft de praktijkkennis maar hij stond al snel bekend als een jachtopzichter met een grote theoretische kennis. Ton was altijd duidelijk aanwezig en doorlopend een vraagbaak voor collega-jachtopzichteners en politiemensen.

Ton Cuppens werkte in het grensgebied Brabant-Limburg. Een gebied met veel wildstroperij vanuit het Brabantse met onder andere lange honden. Maar ook met lichtbakkers, strikken- en klemmenzetters, vogelvangsters en visstroperij. Ton had een goede samenwerking met de groep veldpolitie Maasbracht en hij heeft in die jaren samen met de veldpolitie menig stroper opgepakt.

Nadat in 1994 de groepen veldpolitie zijn opgeheven, kwamen de jachtopzichteners er min of meer alleen voor te staan. Ton Cuppens werd na 1994 aanjager van het groene boa-netwerk in het district Weert van de Politieregio Limburg. Zodoende wist hij toch een netwerk van de grond te krijgen samen met enkele politiemensen die in het Weerterland een vuist maakten tegen de toenemende wildstroperij, nadat de veldpolitie was opgeheven.

Door de toenemende verloedering in het buitengebied van de provincie Limburg en toename van wildstroperij, visstroperij en vogelvang, nam de provincie Limburg in 2006 het besluit om de groene criminaliteit in het buitengebied een halt toe te roepen door het oprichten van een 'Groene Brigade'. Deze Groene Brigade werd gevormd door enkele politiemensen samen met een aantal jachtopzichteners die full time in vaste dienst kwamen van de Provincie Limburg. Voor Ton Cuppens ging er een droom in vervulling. Van parttime jachtopzichter kon hij zijn beroep maken op het gebied van de groene handhaving bij de provincie Limburg. Hij zag het ook als een bekroning op zijn jarenlange inzet en kennis op het gebied van de groene handhaving in het Limburgse.

Niet alleen in zijn groene werkzaamheden maar ook daarbuiten was Ton Cuppens heel actief als bestuurslid. Ton is in de tweede helft van de jaren 90 toegetreden tot het bestuur van de toenmalige afdeling Brabant-Limburg van de Nederlandse Vereniging van Jachtopzichteners, in de functie van secretaris. Ook in zijn bestuurlijke functie was Ton heel nadrukkelijk aanwezig. Hij regelde alles en bestuurlijk werd hij een vraagbaak voor de leden van de afdeling, maar ook voor externe partners zoals de politie.

Namens de afdeling Brabant-Limburg heeft Ton ruim 20 jaar deel uitgemaakt van het afdelingsbestuur en namens de afdeling van het Hoofdbestuur Plus van de KNVvN. Hij zorgde er altijd voor dat de afdeling Brabant-Limburg duidelijk vertegenwoordigd was op de landelijke Jachtopzichtenersdag met een schietteam, en met helpers (notulisten) voor de organisatie. Dit heeft hij met veel overgave en inzet gedaan tot aan zijn pensionering in 2018.

Na zijn pensionering heeft Ton een aantal werkzaamheden afgebouwd, waaronder zijn werkzaamheden als bestuurslid van de afdeling Brabant-Limburg. Ton Cuppens heeft niet lang van zijn pensioen mogen genieten. Hij is in het ziekenhuis aan een hartstilstand overleden. Hij werd slechts 67 jaar. Een markant persoon met een groot groen hart is niet meer. Wij zullen zijn inbreng en kennis in het Limburgse gaan missen.

Wij wensen zijn echtgenote, kinderen en kleinkinderen heel veel sterkte en kracht om dit grote verlies te verwerken.

Arie J. Schakel
KNVvN Afdeling Brabant-Limburg

Tekst Laura van Dorland-Kievit

Rick Nieuwerf Koninklijk onderscheiden

Burgemeester Frits Naaf van de gemeente Utrechtse Heuvelrug belt op 24 april Rick Nieuwerf met een bijzondere boodschap: Nieuwerf krijgt een Koninklijk onderscheiding en is voortaan Lid in de Orde van Oranje-Nassau.

Nieuwerf is namens de KNVvN bestuurslid bij de Stichting Valwild Utrecht (SVU). Zij dienen met steun van KNVvN voorzitter Rolf Overdiep de voordracht in. Afgelopen september kreeg Nieuwerf nog een oorkonde en een speld voor zijn 40-jarige lidmaatschap van de KNVvN waarvoor hij momenteel bestuurslid van de afdeling Utrecht en 't Gooi is.

» Dit was voor mij een complete verrassing!

Hij is een actief mens en draagt zijn steentje zeker bij in de samenleving. Verscheidene organisaties en verenigingen, waar Nieuwerf zijn tijd welbestede doorbrengt, ondersteunen de voordracht voor de Koninklijke onderscheiding dan ook van harte:

- OBS de Kameleon, voor zijn lidmaatschap van de Oudercommissie/Ouderraad;
- De vrijwillige Brandweer Doorn, voor meer dan 20 jaar actief lidmaatschap;
- Bijenhoudersvereniging Driebergen-Doorn, voor zijn rol als bestuurslid en als adviseur;
- Stichting Buitendag Midden Nederland, voor zijn bijdrage aan de organisatie en zijn rol als bestuurslid.

Nieuwerf over het heugelijke feit: 'Dit was voor mij een complete verrassing. En het voorstel werd zelfs ondersteund door een brief van mijn laatste leidinggevende van mijn betaalde werk.'

Het bijbehorende speldje krijgt Nieuwerf opgespeld door zijn vrouw. Vanwege de coronacrisis niet door de burgemeester, wat logisch is. Eigenlijk ook wel leuk dat zijn vrouw het doet want zij is al jaren zijn steun en toeverlaat en stelt hem in staat zijn bijdrage aan de maatschappij te leveren. En ook bestuurlijk trekken ze samen op.

'We zitten samen in het bestuur van de Stichting Valwild Utrecht (SVU). Gezamenlijk deelnemen aan het maatschappelijke leven heeft ons verrijkt waardoor onze inzet nooit een opgave is geweest. Ik zit namens de KNNvN in het bestuur van de SVU en mijn vrouw namens de Vereniging Het Ree. Daardoor houden we actief voeling met de maatschappij en het contact met het heden', aldus Nieuwerf. Hij vervolgt: 'Wat mij raakt is dat al deze verenigingen, stichtingen en organisaties de moeite hebben genomen om de aanvraag te ondersteunen en daarmee hun waardering uit spreken. Dat is echt heel bijzonder.'

Het bestuur van de KNVvN feliciteert Rick Nieuwerf met deze mooie, bijzondere en welverdiende onderscheiding.

De in 1892 ingestelde Orde van Oranje-Nassau heeft sinds 1996 zes graden: Ridder Grootkruis, Grootofficier, Commandeur, Officier, Ridder en Lid. Voor een benoeming in de Orde van Oranje-Nassau komen personen in aanmerking die zich voor de samenleving bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt.

Bron: Kanselarij der Nederlandse Orden

Tekst en foto's André de la Sencerie

Groene Praktijkopleiding I

De KNVvN heeft een opleiding ontwikkeld die perfect aansluit op de problemen en uitdagingen waar onze boa's in de dagelijkse praktijk mee te maken hebben. De Groene Praktijkopleiding I geeft hun handvatten, inzichten, kennis en ervaring om de soms zeer weerbarstige gebruikers en misbruikers van het buitengebied het hoofd te bieden.

In deze roerige tijd waarbij COVID-19 de wereld op zijn kop zet, wordt van iedereen nogal wat verwacht. Niet alleen hulp- en zorgverleners worden extra op de proef gesteld en flink onder druk gezet, maar ook boa's van onder andere terreinbeherende organisaties en Regionale Uitvoeringsdiensten hebben er mee te maken.

Het buitengebied wordt overlopen door mensen die het binnenzitten zat zijn, en soms (on)bewust de toegangsregels overtreden. In onze huidige maatschappij zijn de mensen, vaker dan normaal, snel geïrriteerd en mondiger. Ze reageren assertiever en zijn scherper waardoor boa's hun communicatieve vaardigheden maximaal moeten inzetten en vertrouwen op hun intuïtie bij het aanspreken van deze mensen. En naast het overtreden van de toegangsregels moet de boa andere misstanden kunnen waarnemen en oppakken.

De boa wordt na het afronden van de opleiding beëdigd en door de werkgever 'losgelaten' om toezicht te houden en te handhaven in het werkgebied. De werkgever zorgt over het algemeen voor een inwerkperiode en gaat ervanuit dat de boa daarna in de praktijk kennis en vaardigheden opdoet.

Dit valt in de praktijk niet altijd mee vanwege de diversiteit en specialisaties binnen het groene werkveld.

In het groene werkveld is namelijk niet altijd alles wat het lijkt. Niet elke wetsovertreding ligt voor de hand en is daarnaast niet altijd eenvoudig te constateren. En de wetgeving is gecompliceerd. Dat zorgt ervoor dat de boa niet alleen moet vertrouwen op zijn intuïtie, maar ook op zijn specifieke kennis. Buiten de wettelijke kennis wordt de boa geacht specifieke kennis van het werkgebied te hebben. Zoals het herkennen van flora en fauna en het 'gezond' kritisch bekijken en analyseren van de houding en de handelingen van mensen in het veld; dat is essentieel.

Speciaal voor de KNVvN is door een team van (praktijk)deskundigen op het gebied van toezicht en handhaving van de Wet natuurbescherming, de Groene Praktijkopleiding I (GPO-1) opgezet. Met de GPO-1 krijgen de groene boa's een basis om controles in het veld uit te kunnen voeren en misstanden in het groene werkveld te herkennen en leren zij hoe hier een vervolg aan te geven. Denk daarbij aan misstanden bij de uitvoering van jacht, beheer en schadebestrijding van dieren, het stropen van vis, gevogelte en andere dieren, het gebruik van illegale wapens, enzovoort.

Deze driedaagse GPO-1 vindt volledig plaats op het centraal gelegen landgoed Heerlijkheid Mariënwaerd bij Beesd. De deelnemers maken aan de hand van praktijkvoorbeelden kennis met de specifieke (opsporings)taken in het groene werkveld. Na een theoretisch gedeelte van anderhalve dag gaan ze in het veld door middel van praktijkgerichte casussen stropers, andere overtreders en jagers controleren. Daarbij gaat het erom dat de cursisten in het veld een controle kunnen uitvoeren en overtredingen kunnen herkennen en waarnemen. Deze overtreding kunnen doen laten stoppen en kunnen bepalen of proces-verbaal noodzakelijk is en/of eventueel over moet worden gegaan tot inbeslagname van voorwerpen en/of dieren. Deze door de deelnemers uit te voeren controles zijn gebaseerd op echte situaties en ervaringen van de praktijkdeskundigen.

Het uitgangspunt is dat de cursist zich vrij voelt om vragen te stellen en vervolgens een deskundig en gefundeerd antwoord krijgt. Op een laagdrempelige manier krijgen de deelnemers handvatten om controles uit te voeren en misstanden in het groene werkveld aan te pakken.

Wij laten ze tijdens realistische casuïstiek kennis maken met 'jagers en stropers' die daadwerkelijk uitvoering geven aan jacht, beheer en schadebestrijding waarbij echte geweren, munitie en (ge)dood wild gebruikt worden.

Als toezichthouder en boa ben ik gespecialiseerd in de uitvoering van controles in het kader van de Wet natuurbescherming en dan met name bij jacht, beheer en schadebestrijding van dieren en controles in de Natura 2000-gebieden van Zuid-Holland. Ik heb daarbij veel ervaring opgedaan. In de afgelopen dertien jaar als boa ben ik met vallen en opstaan niet alleen grijzer, maar vooral wijzer geworden. Door te luisteren naar de oude rotten in het vak, durven door te vragen en mij door hen te laten sturen heb ik kennis en ervaring opgedaan om misstanden goed in te schatten en aan te kunnen pakken. In samenwerking met collega's van politie en de TBO's hebben wij prachtige zaken opgepakt en met goed resultaat afgrond.

Samenwerking is het sleutelwoord bij het werken in het groene werkveld. Daarmee creëer je een groot netwerk. Door dat netwerk is samen met praktijkdeskundigen deze cursus opgezet. Net als de instructeurs hebben de acteurs en figuranten - die ervoor zorgen dat de cursisten aan de hand van reële casuïstiek kennis opdoen - jarenlange praktijkervaring doordat zij als boa werkzaam zijn in of een relatie hebben met het groene werkveld. Naast hun werk staan deze mensen ook in hun vrije tijd met de poten in de klei en beschikken zij over een grote algemene kennis van de flora en fauna en wetgeving.

Wij kijken er naar uit u te ontmoeten en praktische kennis en ervaring met u te delen tijdens een Groene Praktijkopleiding I van de KNVvN op het mooie landgoed Heerlijkheid Mariënwaerd.

Bij interesse neemt u contact op met de secretaris van de KNVvN, Laura van Dorland-Kievit via e-mail secretaris@knvv.nl.

De opleiding GPO-1 is gecertificeerd door CRKBO, het Centraal Register Kort Beroepsonderwijs. U vindt ons in het register via de zoekterm 'natuurtoezicht'.

Tekst en foto's Jaap Wansinck

Redactielid Jaap Wansinck maakt in deze roerige coronatijd een rondje langs de velden. Hij spreekt drie van uw collega's over hoe zij de ontijing beleven, omgaan met de verhoogde werkdruk en de steeds veranderende omstandigheden.

Coen van den Berg (1966)

Boswachter bij de gemeente Rotterdam,
Afdeling Stadsbeheer

Hoe gaat het met je?

Gelukkig goed. Het zijn natuurlijk hele bijzondere omstandigheden die niemand ooit heeft meegemaakt.

Heb je persoonlijk met corona te maken gehad?

Ik ken in mijn directe omgeving, zowel werk als privé, geen gevallen van coronabesmetting.

Welke persoonlijke maatregelen heb je genomen om niet met het virus besmet te raken?

Privé neem ik de normale maatregelen die door het RIVM zijn opgesteld. Dus afstand houden, geen bezoekjes afleggen, e.d. Tijdens mijn werk neem ik meer maatregelen die ook door mijn werkgever zijn opgesteld. De norm is thuiswerken, maar wij, als gemeentelijke boswachters, moeten buiten in de groengebieden toezicht blijven houden en andere essentiële taken blijven uitvoeren. Hierdoor zijn wij van deze norm vrijgesteld. De stelregel is wel dat als er sprake is van lichte klachten zoals verkoudheid met hoesten en koorts, dat we dan thuisblijven. Daarnaast zijn er aanvullende regels zoals extra schoonmaken van de cabines van de dienstvoertuigen. Video-overleg via MS Teams en zoveel als mogelijk alleen op pad.

Welke voorzorgsmaatregelen heeft je werkgever genomen?

Door de gemeente Rotterdam zijn er extra flacons met desinfecterende handzeep verstrekt en extra reiniger voor de cabines van de dienstvoertuigen. De cabines dienen na elke dienstrit gereinigd te worden. Hiervoor zijn werkinstructies verstrekt. Standaard beschikken wij al over de zogenaamde latexhandschoentjes, water en papieren doeken.

Hoe benader je een verdachte?

Eventuele verdachten worden 'normaal' benaderd. Dat werkt op zich goed, je kan redelijkerwijs een veilige afstand houden. Afspraak is wel dat bij recalcitrant gedrag er sneller wordt opgeschaald en er assistentie wordt opgeroepen via de porto. Ook bij een eventuele aanhouding roepen we om assistentie via de porto.

Hoe stel je op een veilige manier iemands identiteit vast?

Ter vaststelling identiteit gebruik ik zelf geen latex handschoentjes, maar was in de auto direct erna mijn handen met desinfecterende handzeep of gel. Ook ter controle van de VISpas bijvoorbeeld, werkt dit in mijn beleving goed. Er zijn vele zaken die 'door' je handen gaan, waarbij je alert moet zijn dat je meer dan normaal even je handen wast. Bijvoorbeeld de autosleutels eerst even desinfecteren alvorens je deze in het sleutelkastje ophangt en daarna weer je handen wassen.

Ga je bij gelijktijdige inzet met een collega in één auto?

We werken zoveel als mogelijk met vastgestelde teams en gaan zoveel mogelijk alleen op pad. Soms zijn er werkzaamheden die je niet alleen kunt uitvoeren, zoals faunabeheer (nestbeheer). We zitten dan wel in één voer- of vaartuig. Of bij calamiteiten, bijvoorbeeld een gewond hert. Die moet veelal verdoofd en daarna vervoerd worden. Daarbij kan je niet voldoen aan de veilige afstand van 1,5 meter. Calamiteiten zoals omschreven hebben we gelukkig de afgelopen periode niet gehad. Uiteraard wordt dit tot een minimum beperkt en houden we vast aan dezelfde teams, dus geen wisselingen tussen de teams.

Wat doe je met een 'corona-spuger'?

Daarvoor is door de politie ter aanbeveling een hoest- en spuugbrief opgesteld voor de samenwerkende handhavers. Hierin wordt beschreven waaraan je moet denken om tot een succesvolle vervolging te kunnen komen. Want met betrekking tot de hieraan gerelateerde strafbare feiten geldt een zero-tolerance beleid. Te denken valt aan hulp inroepen (112), aanhouden verdachte, getuigen, afstand tot de verdacht, wat riep/zei de verdachte, omstandigheden waarin het misdrijf plaatsvond, omschrijving verdachte en ook omschrijven wat het met jezelf deed. 'Ik voelde mij ...'

Wat voor overtredingen kom je nu vooral tegen?

Vooralsnog heb ik op gebied van de Noodverordening COVID-19 alleen gesprekken gevoerd met mensen die zich niet hielden aan de minimale afstand van 1,5 meter. Wel constateer ik dat er publiek naar de groengebieden komt die je er normaliter doordeweeks niet ziet, waardoor het gebruik anders is geworden. Bijna iedere dag is als een 'zondag'. Helaas gaat dit ook gepaard met wat meer vervuiling in de groengebieden. Wat ik, coronatijd of niet, onbegrijpelijk vind.

Hoe handhaaf je het samscholingsverbod en de social distancing?

Voor de surveillance i.h.k.v. de Noodverordening COVID-19 zijn er afspraken met Toezicht en Handhaving dat de gemeentelijke boswachters deze alleen uitvoeren. Mensen die zich niet houden aan de voorwaarde van de verordening (geen afstand houden en samscholen) worden door ons aangesproken en als men zich daar niet aan houdt, wordt er opgeschaald. Pas als er assistentie is wordt er verbaliserend opgetreden. Voor heel Rotterdam is er het afgelopen paasweekend inzet gepleegd door ongeveer honderd gemeentelijke handhavers.

Erwin Hemelop (1975)

Boswachter in de groengebieden in de gemeente Den Haag

Hoe gaat het met je, qua gezondheid?

Mijn gezondheid is goed en het gaat ook goed. Wel goed uitkijken in deze zeer aparte tijden.

Heb je persoonlijk met coronavirus te maken gehad?

In mijn privé- en werkomgeving heb ik gelukkig nog niet te maken gehad met het coronavirus. Wel een persoon die het virus heeft, maar deze is al aan de beterende hand. Ik heb alleen contact via de telefoon.

Welke persoonlijke maatregelen heb je genomen om niet met het virus besmet te raken?

Ik ga weinig weg en hou mij aan de RIVM-maatregelen, zowel privé als op het werk. Waarbij ik opmerk dat door mijn werk ik natuurlijk meer contact heb met publiek; zowel met individuen als met groepen. Ik hanteer de 1,5 meterregel maar dat is met verbaliserend optreden soms wel moeilijk.

Welke voorzorgsmaatregelen heeft je werkgever genomen?

Wij hebben desinfecterende zeep, mondkapjes en handschoenen. En verder hanteren we zoveel mogelijk de RIVM-maatregelen. Is er qua bescherming wat nieuws, dan krijgen wij dat ook direct.

Hoe benader je een verdachte en hoe stel je veilig iemands identiteit vast?

De 1,5 meterregel blijft hierbij het uitgangspunt. Wordt het verbaliseren, dan heb ik ook mijn handschoenen aan en vraag de verdachte om zijn naam, etc. Voorts vraag ik om een identiteitsbewijs. De persoon legt die dan neer, ik pak het op, controleer de gegevens en leg het ID weer terug. Daarna was ik mijn handen met de desinfecterende zeep.

Ga je nog met een collega in één auto?

Wij werken veel met de fiets, scooter of lopend en heel weinig met de auto. Het probleem van twee of meer in een auto ken ik dus niet. Sowieso nemen we altijd de RIVM-regels in acht. Ook als er inzet met meer boa's tegelijk wordt gevraagd.

Wat doe je met een 'coronaspuger'?

Met een coronaspuger heb ik gelukkig niet te maken gehad en ik hoop dat dat niet gebeurt. Ook heb ik niet te maken gehad met personen die zeiden dat ze corona hadden. Wel mensen die boos zijn dat ze een bekeuring krijgen, maar daar is het gelukkig bij gebleven.

Wat voor overtredingen kom je nu vooral tegen?

Ik kom in het gebied diverse overtredingen tegen. Wat mij nu extra opvalt, is dat mensen sowieso in het voorjaar vinden dat er iets meer toelaatbaar zou moeten zijn. Dat is nu een stuk sterker en men is korter aangebonden. Er zijn meer discussies omdat men het er niet mee eens is. Als ik vind dat ik een bekeuring moet geven, dan doe ik dat ook. En dan is het soms wel een hele kunst om de boel niet te laten escaleren. Maar dat lukt mij tot nu toe goed. Ik werk uitstekend samen met collega's. We kennen elkaar redelijk goed en vaak hebben we vooraf een overeenstemming over hoe we een zaak aanpakken.

Hoe handhaaf je het samenscholingsverbod en de social distancing?

Dit pakken we als volgt aan: de eerste keer is het een waarschuwing, maar er wordt wel het een en ander genoteerd. Komt het weer voor, dan is het een proces-verbaal. Wat de social distance aangaat hebben wij ook hier te maken met stelletjes; nou, daar gaan we natuurlijk niet moeilijk over doen.

Heb je verder nog dingen die je kwijt wilt?

Ik heb de indruk heb dat jongeren heel veel moeite hebben om zich aan de nieuwe situatie aan te passen. Dat geeft zeker in de toekomst meer moeilijkheden. Waar we op dit moment veel last van hebben zijn de kampvuren. Dat was altijd al in deze periode maar nu lijkt het toch iets meer dan anders. Meestal is de jeugd de aanstichter maar soms ook de iets oudere jongere. We schrijven altijd gelijk voor dit soort zaken.

Govert Vroegindeweyj (1982)

*Boa-coördinator en Boswachter handhaving
Zuid-Hollands Landschap*

Hoe gaat het met je, qua gezondheid?

Goed!

Heb je persoonlijk al met het coronavirus te maken gehad?

Privé betekent het vooral dat ik nu alle RIVM-regels naleef. Dat beperkt vooral de sociale contacten met vrienden en familie. Gelukkig zijn er in deze kring nog geen besmettingsgevallen bekend. Op mijn werk ken ik twee collega's die waarschijnlijk het virus gehad hebben. Ze zijn niet getest, maar hadden wel alle ziekteverschijnselen. Gelukkig gaat het weer goed met hen en zijn ze weer opgeknapt.

Welke persoonlijke maatregelen heb je genomen om niet met het virus besmet te raken?

Het opvolgen van de RIVM-regels. Vaak mijn handen wassen en afstand houden tot andere mensen, hoewel dat in ons werk natuurlijk soms lastig is.

Welke voorzorgsmaatregelen heeft je werkgever genomen?

De kantoren zijn gesloten en administratief werk doen we nu zoveel mogelijk vanuit huis. Ik heb desinfecterende gel in mijn dienstauto en daarmee 'was' ik tijdens een dienst regelmatig mijn handen. We hebben richtlijnen opgesteld om zo veilig mogelijk ons werk te kunnen blijven doen.

Hoe benader je een verdachte?

Met iets meer onderlinge afstand dan je wellicht anders zou doen. Ik hou nu vaak zo'n 2 tot 2,5 meter aan. Het is sowieso altijd al zaak om een veilige werkafstand te houden tot een verdachte. Ik ga er nu extra bewust mee om.

Hoe stel je op een veilige manier iemands identiteit vast?

Het ID-bewijs laten we door de verdachte bijvoorbeeld op een boomstam of bankje leggen. We verzoeken de verdachte om weer 2 meter afstand te houden zodat we de gegevens kunnen noteren en daarmee voorkomen we dat we het ID-bewijs zelf moeten vasthouden. Als dat niet gaat, kan ik wegwerphandschoenen aantrekken. Mocht dat door omstandigheden niet kunnen en moet ik het ID-bewijs toch vasthouden, dan reinig ik direct na de staandehouding mijn handen met desinfecterende gel.

Stel je moet iemand aanhouden. Hoe doe je dat nu veilig?

Dat kan eigenlijk nu niet veilig omdat de onderlinge minimale 1,5 meter afstand dan niet gehouden kan worden. Toch moet je soms doorpakken. Laatst had ik een aanhouding. Het is dan het zaak om na de aanhouding je handen en handboeien goed te desinfecteren en te hopen dat de verdachte geen corona had. Ons werk brengt soms risico's met zich mee en daarvan ben ik me nu extra bewust.

Ga je bij gelijktijdige inzet nog met een collega in één auto?

De voorkeur heeft het nu om solo dienst te draaien of bij een duo-dienst met twee auto's te rijden. Soms kan het niet anders. Als beide collega's geen gezondheidsklachten hebben wordt soms nog met één dienstauto gereden, maar dan alleen als beide collega's daar geen bezwaar tegen hebben.

Wat doe je met een 'corona-spuger'?

Gelukkig hebben we die nog niet gehad. Mocht het toch voorkomen, dan wordt dat zeker een aanhouding. Daar komt een verdachte niet mee weg!

Wat voor overtredingen kom je nu vooral tegen?

Naast de 'gebruikelijke' overtredingen van toegangsregels komen we nu veel meer groepen jeugd en de daarmee gepaard gaande vernielingen, kampvuren en afval tegen. De constateringen van vernielingen en meldingen 'overlast hangjeugd' zijn fors gestegen sinds de coronacrisis. Ook zien we veel meer betreding van afgesloten gebieden. Dit zijn zowel wandelaars als vissers die op verboden plaatsen komen.

Hoe handhaaf je het samenscholingsverbod en de social distancing?

We hebben tot nu toe alleen waarschuwend opgetreden tegen personen die de 1,5 meterregel niet naleven. Om onder andere samenscholing en te grote groepen publiek te voorkomen zijn er in mijn werkgebied in overleg met gemeentes en politie diverse parkeerterreinen afgesloten.

Tekst John Hulst

Foto's Recreatieschap Midden-Nederland

Visstroper met ruim 370 palingen aangehouden

In oktober vorig jaar houden de boa's van Recreatieschap Midden-Nederland, in samenwerking met Natuurmonumenten, de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, Waternet Politie en studenten van de opleiding Toezicht en Veiligheid een man aan wegens visstroperij. Hij vangt ruim 370 palingen – met een gezamenlijk gewicht van ongeveer 400 kilo – in de zo'n 20 hectare grote Nieuwe Polderplas nabij Loosdrecht (NH).

De boa's krijgen een melding dat er een bootje is gesignaleerd in een gebied waar varen verboden is. Hierop reagerend gaan de boa's die richting op, maar treffen op dat moment geen bootje meer aan. Wel constateren ze dat er een slot van een toegangshek is opengebrouwen om op dat water te kunnen komen. Omdat ze hierdoor een redelijk vermoeden krijgen dat daar wel eens illegale visserijactiviteiten gepleegd zouden kunnen worden, maken ze samen met de andere instantie's een observatieplan en rooster om op die locatie te gaan posten.

Na ruim een week posten – van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat – zien ze dat er op vrijdagavond een bootje komt aanvaren die het verboden gebied in gaat. Ze varen dat bootje achterna en zien even later dat de man diverse fuiken uit het water haalt. De visser, die totaal overrompeld is als hij op heterdaad betrapt wordt, roept gelijk tegen de boa's 'ik beken alles', verleent voorts alle medewerking en wordt aangehouden wegens visstroperij.

De man heeft in zijn bootje een viertal tonnen staan met daarin diverse palingen; gesorteerd op lengte. Bij nader onderzoek blijkt de aangehouden verdachte een beroepsvisser te zijn. De boot, professionele fuiken en overige (stroperij)gereedschappen nemen de boa's in beslag. De gevangen palingen worden teruggezet in de Loosdrechtse Plassen.

Palingen zijn bedreigde diersoorten en staan op de rode lijst. Het is verboden om als sportvisser paling in bezit hebben en mee te nemen. Als men wel een paling aan de haak krijgt, moet men deze onmiddellijk in hetzelfde water levend terugzetten. Dit staat vermeldt als voorwaarde in de Gezamenlijke Lijst van Nederlandse Viswateren die elke sportvisser, naast de VISpas, bij zich moet hebben tijdens het vissen. Dit kan in papierenform (boekje) of de VISplanner App zijn.

Een beroepsvisser kan toestemming/ontheffing hebben om op paling te mogen vissen, maar daar zijn wel regels aan verbonden. In de periode van 1 september tot 30 november is er een wettelijke terugzetplicht en mag men paling niet in bezit hebben. Dit staat vermeldt in artikel 32b van de Uitvoeringsregeling visserij.

Deze palingstroker wordt ervan verdacht meerdere strafbare feiten te hebben gepleegd van onder andere de Wet op de economische delicten en de Visserijwet 1963, zoals vissen buiten het seizoen, varen in verboden gebied, vernieling, en het stropen van een beschermde diersoort. Hiervoor moet hij zich verantwoorden bij de rechter.

Wet Natuurbescherming

De paling is opgenomen in bijlage 2 van het Cites-verdrag. Hierdoor is de export van alle paling en producten van paling, dus ook glasaal, naar landen buiten de Europese Unie verboden. Daarnaast is er op grond van artikel 3.38 van de Wet Natuurbescherming een bepaling opgenomen in het Besluit Natuurbescherming dat bepaalt dat het verboden is om bepaalde soorten uit het Cites-verdrag, waaronder de paling, onder zich te hebben of te verhandelen.

In principe mag men in Nederland dus geen paling onder zich hebben of verhandelen. Op deze regel geldt echter op grond van artikel 3:20 van de Regeling Natuurbescherming een uitzondering voor paling indien deze is verkregen overeenkomstig de Visserijwet 1963.

Sportvissers vallen echter vrijwel nooit onder die vrijstelling omdat bij bijna alle schriftelijke toestemmingen (vergunningen) de voorwaarde geldt dat paling direct in hetzelfde water moet worden teruggezet. Ook voor de (Jeugd)VISpas en de Kleine VISpas geldt de voorwaarde dat iedere paling direct in hetzelfde water moet worden teruggezet. Het tijdelijk bewaren van paling is in dat geval dus niet toegestaan. Heeft iemand paling in bezit terwijl dit volgens de vergunningsvoorwaarden niet mag, dan is dit in strijd met de Visserijwet 1963. Er geldt dan dus geen vrijstelling voor het Besluit Natuurbescherming.

Het overtreden van de Wet Natuurbescherming en daaronder hangende bepalingen uit het Besluit Natuurbescherming en de Regeling Natuurbescherming is een economisch delict op basis van art. 1a onder 10 Wet op de Economische Delicten (WED). Bij opzet is sprake van een misdrijf. Zonder opzet is sprake van een overtreding, zegt art. 2 WED. De strafbaarstelling en strafmaat is bepaald in artikel 6, lid 1 onder 1 (misdrijf) en onder 2 (overtreding) van de WED.

Meld visstroperij

Geef een vermoeden van visstroperij altijd door. Het gaat hierbij om illegale visserij met het meenemen van vis als doel.

De melding wordt automatisch doorgezet naar de federatie waar de vermoedelijke stroperij plaatsvindt. Let op: federaties zijn geen noodhulpdiensten. Deze proberen meldingen zo spoedig mogelijk op te pakken, afhankelijk van het type melding.

Bij urgente situaties gelieve de NVWA (0900-0388) of de politie te bellen (0900-8844) of bij levensbedreigende situaties: bel 112.

Via onderstaande link kan visstroperij worden gemeld bij Sportvisserij Nederland: <https://apps.sportvisserij nederland.nl/svnapps/formulieren/?form=stroperijmelding>

Tekst Laura van Dorland-Kievit
Foto's G. Kieviet & Laura van Dorland-Kievit

Groene nestor in het blauw

Bij de politie Eenheid Rotterdam, in het district Rijnmond Zuid-West, is bij het Basisteam Haringvliet een diender die niet in het blauwe uniform werkt, maar stevast groen gekleed zijn taak vervult: Gerrit Kieviet, milieuagent in hart en nieren.

Gerrit Kieviet is de man in het geruite overhemd. Op deze foto geeft hij tekst en uitleg bij een casus op de groene boa platformdag van de politie Eenheid Rotterdam

Van wildstroperij, het vangen van beschermde vogels, het vangen van jonge ganzen voor de foie gras in Frankrijk tot het lozen van drugsafval in natuurgebieden. Er gebeurt altijd wel iets waardoor het werk van milieuagenten nooit saai is. De milieuagent is een 'gewone' politieagent met een taakaccent, oftewel een extra specialisatie: milieu. Hij is de spin in het web als het gaat om alle milieugerelateerde zaken die binnen zijn district plaatsvinden. En is daarmee hét aanspreekpunt voor zowel collega's op straat en bij de opsporing, als voor externe partners.

Kieviet heeft als milieuagent zijn strepen meer dan verdiend. Zo'n twintig jaar geleden specialiseerde hij zich vanuit zijn persoonlijke passie voor de natuur en alles wat daarin leeft. Kieviet vertelt: 'In 1975 ben ik als jonge jongen naar de politie opleidingsschool in Horn gegaan. Puur uit interesse ben ik me in het vakgebied milieu gaan specialiseren. Vanaf het begin heb ik een netwerk opgebouwd. Er was ongeveer 25 jaar geleden bij

de politie in het Basisteam weinig of geen interesse in de handhaving van milieuwetgeving. Ik ben toen begonnen met visserijcontroles en toezicht in de natuurgebieden.'

Kieviet heeft diverse milieuoopleidingen gevolgd, waaronder opleidingen op het gebied van de Wet natuurbescherming, de Waterwet, het Activiteitenbesluit, het Vuurwerkbesluit en nog vele anderen. Zelfs de zogenaamde HAMIL-cursus (tegenwoordig de opleiding Handhaving omgevingsrecht), een pittige groen/grijze opleiding op HBO-niveau waarbij ook de bestuurlijke aanpak volop aan bod komt.

» Sommige mensen - zelfs collega's - denken dat het werk van milieuagent saai is

In principe kan iedere agent de opleiding tot milieuagent volgen. Maar het vereist nog een aantal extra kwaliteiten. 'Een goede milieuagent heeft natuurlijk extra kennis van de natuur, dieren en gevaarlijke stoffen. Maar of het nu gaat om afvallozing, vissers die vissen waar dat niet mag of een vermoeden van een drugslab, hennepkwekerij of stroperij, het zijn vaak minimale afwijkingen die verraden dat er iets gaande is wat niet in de haak is. Dat vereist ervaring, maar vooral een scherp oog voor detail', vertelt Kieviet. 'Ik vind het prachtig, het omgaan met de natuur. Een natuur die wij langzaam met z'n allen aan het slopen zijn. Het is onze taak die te beschermen.'

'Sommige mensen - zelfs collega's - denken dat het werk van milieuagent saai is', lacht Kieviet. Om vervolgens een opsomming te geven van verschillende soorten zaken waar hij zich zoal mee bezighoudt. Dat gaat van gedumpt afval van drugslaboratoria tot het illegaal lozen van oliën, (frituur)vetten en mest. Van asbest tot vuurwerkproblematiek. Van lekkende schepen tot hennepkwekerijen in de vrije natuur. Van wildstroperij en het illegaal vissen op paling, zeebaars, kreeften, krabben en oesters tot loslopende honden die reeën aanvallen en zeldzame vogels die gevangen worden.

Daarbij is een passie voor onze flora en fauna natuurlijk essentieel. Zo ook de wil om deze te beschermen. En een lange adem hebben is ook belangrijk. 'Milieuzaken kosten vaak veel tijd, veel geduld. Je bent niet zelden maanden bezig met het verzamelen van informatie. Omdat deze misdrijven vaak lastig te bewijzen zijn en verdachten steeds brutaler en gehaider worden. Wil je een stroper

Door Kieviet aangetroffen bewaartrommel voor gestroopte paling.

pakken, dan ben je soms jaren zoet. En voor dag en dauw tot in de nachtelijke uren in de weer. Dat vraagt nogal wat van je.'

Kieviet zijn werkgebied bestrijkt het Basisteam Haringvliet, Goeree-Overflakkee, Voorne en Rozenburg. Dit werkgebied bestaat voor een aanzienlijk deel uit natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden op zowel land als water. Deze gebieden zijn onder andere van Natuurmonumenten, het Zuid-Hollands Landschap en van Staatsbosbeheer. Maar ook zware industrie en vele bedrijven die milieubelastend zijn zitten in Kieviet zijn takenpakket.

Samenwerking met de groene boa

Op de vraag: hoe sta jij in verbinding met de groene boa, antwoordt Kieviet: 'Eigenlijk ben ik nog van de oude stempel. Ik ben 24 uur per dag 7 dagen per week bereikbaar voor de groene boa's en het netwerk. Ik weet dat dit niet meer van deze tijd is en de huidige jonge generatie dat niet meer ziet zitten.'

Als een boa assistentie nodig heeft en hij belt mij, dan zorg ik dat die er komt

'Ik heb dat in mijn leven ingepast en mijn omgeving weet niet beter. Dat is mijns inziens de enige manier om adequaat te kunnen reageren op wild- en visstroperij of andere overtredingen. Een dag later hoef je niet meer te gaan. Dan valt er niets meer te pakken. Het mooie is dat de groene boa's hier in mee gaan. Ik heb dan ook een vaste kern boa's en politieagenten om me heen, die er ook gewoon zijn als het nodig is. Dat verklaart gelijk alle mooie successen die we met ons netwerk behalen. Je moet er zijn als het nodig is. De samenwerking met de groene boa's is uitstekend te noemen. We hebben een eigen app-groep, waar de boa's in zitten, maar ook collega's van de Landelijke Eenheid op het water en de Zeehavenpolitie. Zo kunnen er snel en adequaat zaken opgepakt worden en is iedereen die het moet weten op de hoogte van zaken die er spelen. Ook hebben we zes keer per jaar een districtelijk boa-overleg, samen met alle Domein II boa's. Het Waterschap, de gemeenten en de NVWA sluiten ook aan. Het Team Milieu van de Dienst Regionale Recherche van de politie is er ook altijd bij. Hier wordt genetwerkt en informatie en kennis gedeeld. Als we een zaak hebben, wordt deze altijd integraal opgepakt. Het Team Milieu wordt ingevlogen om te helpen met complexe zaken en ontnemingen. Dit geeft een breed spectrum aan kennis, materiaal en mogelijkheden.'

Hoe enthousiasmeer jij andere politiecollega's voor het milieu?

'Door de gezamenlijk behaalde successen te delen en met de groene boa's regelmatig een bakkie te doen op een politiebureau. Indien mogelijk de politiecollega en boa samen in te delen voor gezamenlijke controles.'

Naast het doen van een bak koffie op de werkvloer en het gezamenlijk draaien van diensten, brengt Kieviet ook op een andere wijze politiecollega's in verbinding met de boa's. 'Als een boa assistentie nodig heeft en hij belt mij, dan zorg ik dat die er komt. Dat gaat op dit moment van crisis eigenlijk vanzelf. Door de coronatijd en het ook bevoegd maken van zowel de groene boa's als de boa's in Domein I voor de handhaving van de Noodverordeningen, hebben we nu een gezamenlijke taak. Hierdoor leert men elkaar beter kennen. Doordat de teamchefs nu directer geïnformeerd worden, zien zij wat de onderlinge samenwerking aan slagkracht meebrengt.'

Op de vraag wat er zo belangrijk is aan de onderlinge samenwerking tussen boa en politie, geeft Kieviet aan: 'Je bundelt expertise, gebiedskennis en slagkracht. We staan allemaal voor hetzelfde, eenieder vanuit zijn eigen taak. Zowel de politie als de boa's moeten ervoor zorgen dat de openbare orde en veiligheid wordt gehandhaafd en de criminelen worden opgepakt. Door samen te werken maak je gebruik van elkaars kennis en vaardigheden, wat het werk alleen maar ten goede komt.'

Toekomst

Vele boa's spreken vol lof over 'hun Gerrit' en hij mag dan ook nog lang niet met pensioen, maar hoe ziet hij de toekomst? 'Op dit moment maak ik me wel zorgen over de capaciteit bij de politie. Door de krapte is het moeilijker voor milieu-enthousiaste collega's, om er daadwerkelijk iets aan te doen. Het is vaak een uitdaging om alle auto's 24 uur per dag gevuld te krijgen. Gelukkig worden er weer meer mensen in het politievak opgeleid, dat zorgt er hopelijk in de toekomst voor dat de capaciteit weer op niveau komt. De milieuwetgeving is best complex. Daardoor haken veel politiemensen af. Milieu weer wat meer aandacht en prioriteit in de politieopleiding geven, kan wellicht ook helpen. Bij een groot deel van de terreinbeherende organisaties zien we helaas een terugtrekkende beweging op het gebied van handhaving. Gastheerschap gaat steeds meer boven handhaving. Boa's die voor hun taak goed uitgerust zijn, zijn essentieel om misbruik van de natuurgebieden en stroperij tegen te gaan. De samenwerking tussen boa's en politie, zal in de toekomst hopelijk steeds meer en beter vorm krijgen. Al is het alleen maar om de krachten te bundelen.'

Er klinken vogelgeluiden. Het is de telefoon van Kieviet ... gauw gaat hij weer verder. Er is en blijft veel te doen in het groen.

Tekst Redactie

WEBSITE KNVvN, 17 APRIL 2020

Groene boa in de nabije toekomst op zzp-basis inzetbaar

De inzet van groene boa's op zzp-basis is een met regelmaat terugkerend onderwerp. Een onderwerp waar de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht (KNVvN) samen met vakbond BOA ACP in hebben geïnvesteerd. Aanleiding was, onder andere, de grote zorg van een aantal groene boa's over de continuering van hun inzetbaarheid.

Er is overleg geweest tussen Rolf Overdiep (KNVvN), Richard Gerrits (BOA ACP) en het Ministerie van Justitie en Veiligheid over de inzet van groene boa's op zzp-basis. Het was een vruchtbaar overleg, waarbij werd toegezegd dat het vraagstuk met spoed in behandeling zou worden genomen. Kort na het gevoerde overleg werd telefonisch de toezegging gedaan dat er binnen enkele weken verandering gaat komen in het huidige beleid.

Boa's, ongeacht in welk domein werkzaam, zouden in de toekomst op zzp-basis ingehuurd moeten kunnen worden.

Hoe er wordt omgegaan met de inhuur van boa's als zzp'er die nu plaats zou moeten vinden, wordt de komende maanden duidelijk. Zoals het er nu naar uitziet zal vooruitlopend op de definitieve besluitvorming, de aanvraag tot inhuur worden geaccordeerd.

WEBSITE KNVvN, 26 MEI 2020

Reactie KNVvN op de boa-protesten van 26 mei jl.

Dit is een hart onder de riem voor onze collega-boa's van Domein I, die de laatste maanden steeds vaker te maken hebben met geweldsincidenten waarbij zij zelf het slachtoffer zijn. De Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht ziet met lede ogen aan dat handhaven in het algemeen en dat van coronamaatregelen in het bijzonder onder grote druk komt te staan door een forse toename van agressie richting boa's; zowel verbaal als fysiek.

Door gebrek aan capaciteit bij de politie kunnen onze collega-boa's niet rekenen op de sterke arm der wet terwijl het aantal incidenten hand over hand toeneemt en bijstand soms van het ene op het andere moment letterlijk van levensbelang is.

De KNVvN hoopt van harte dat de noodkreet en de protesten van vandaag tot diep in Den Haag doorklinken en dat minister van Justitie en Veiligheid Grapperhaus zijn oor te luisteren legt bij organisaties die verstand hebben van toezicht en handhaving, en zijn eerdere beslissingen over de uitrusting van boa's heroverweegt.

Blijf gezond én veilig!

Rolf Overdiep
Voorzitter KNVvN

(Bovenstaand bericht is gestuurd naar alle bonden die de boa-belangen behartigen.)

Pas op voor vormverzuim

Een aangehouden verdachte mededelen dat gebruikmaking van het recht op consultatiebijstand niet kosteloos zal zijn, levert een onherstelbaar vormverzuim op.

De verdachte werd om 05:35 uur aangehouden op verdenking van vernieling en mishandeling. Om 6:50 uur werd een bevel 'ophouden voor verhoor' gegeven, waarna verdachte om 16:45 uur in verzekering is gesteld en de volgende dag om 14:45 uur is heengezonden. Nadat het bevel ophouden voor verhoor was gegeven, is de verdachte om 11:40 uur verhoord met betrekking tot de verdenking van een ander feit (eenvoudige diefstal). Bij dat verhoor werd hij gewezen op zijn recht op verhoorbijstand, maar werd genoemd dat hij de advocaat zelf zou moeten betalen.

Als er sprake is van een aangehouden verdachte moet de verdachte op grond van art. 28b lid 2 Sv worden geïnformeerd dat gebruikmaking van zijn recht op consultatiebijstand geen kosten met zich meebrengt.

Een opsporingsambtenaar moet dit aan elke aangehouden verdachte mededelen. Van het feit dat deze mededelingen zijn gedaan, wordt in het pv melding gemaakt. In deze zaak is geen melding gemaakt in het pv, maar is juist opgenomen dat de verdachte is medegedeeld dat als hij bijstand van een advocaat wenste, hij dit zelf moest betalen.

De verdachte in deze zaak was op het moment dat hij verhoord werd over de eenvoudige diefstal, feitelijk een aangehouden verdachte. Hij was namelijk aangehouden op verdenking van vernieling en mishandeling. De mededeling dat het raadplegen van een raadsman niet kosteloos zou zijn, levert daarom een onherstelbaar vormverzuim op. De rechtbank laat het bij de enkele constatering van het vormverzuim, omdat een concreet nadeel voor verdachte ontbreekt. In deze zaak brengt het vormverzuim dus geen rechtsgevolg met zich mee.

*Instantie: Rechtbank Noord-Holland
Uitspraak: 30-01-2020
ECLI:NL:RBNHO:2020:629*

Openen mag, verbreken niet

Openen van dozen en tassen in de woning van verdachte en openen cd-hoesje en dashboardkastje in zijn voertuig was rechtmatig op grond van de WED.

Verdachte wordt vervolgd voor het voorhanden hebben van illegaal vuurwerk. Daarvoor zijn onder andere de auto en woning van de verdachte onderzocht, op grond van de Wet Economische Delicten (WED).

Verbalisanten hebben de woning betreden op grond van art. 21 WED en daar dozen en tassen geopend. In de auto is een cd-houder en dashboardkastje geopend. Volgens de verdediging valt openen van dozen en tassen in de woning onder doorzoeken, waarvoor een machtiging nodig is. Ook stelt zij dat het openen van de cd-houder en het dashboardkastje buiten de bevoegdheden van de verbalisanten valt.

De rechtbank geeft aan dat art. 20 WED opsporingsambtenaren, in het belang van de opsporing, toegang geeft tot elke plaats, voor zover dit nodig is voor de vervulling van hun taak. Art. 21 lid 2 WED bepaald dat verbalisanten in het belang van de opsporing bevoegd zijn verpakkingen te openen. Met het openen van de dozen en tassen zijn de verbalisanten volgens de rechtbank dan ook binnen hun bevoegdheden gebleven en is geen sprake van een onrechtmatige doorzoeking.

Daarnaast zijn opsporingsambtenaren bevoegd om op grond van art. 23 WED vervoermiddelen te onderzoeken. Hierbij mag maximaal zoekend worden rondgekeken. Dit betekent dat niets geopend of verbroken mag worden, dat alleen door verbreking kan worden geopend. Volgens de rechtbank is niet gebleken dat door het openen van het cd-hoesje en het dashboardkastje iets verbroken moest worden. Het verweer wordt verworpen.

Artikel 20 WED opsporingsambtenaren zijn zowel de in artikel 141 als artikel 142 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen ambtenaren.

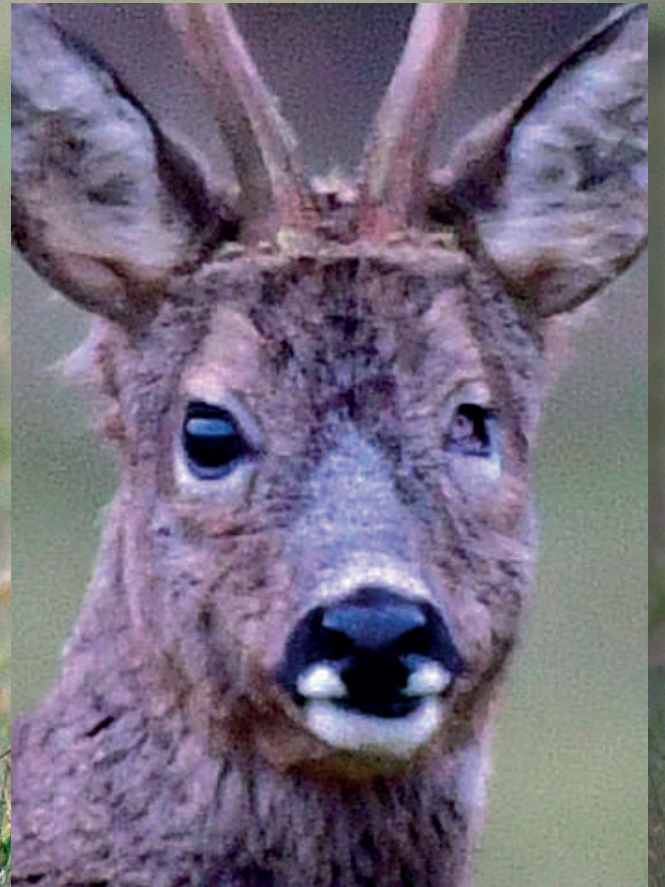
*Instantie: Rechtbank Amsterdam
Uitspraak: 26-02-2020
ECLI:NL:RBAMS:2020:1198*

Bas Worm (1970) is dierecoloog, natuurfotograaf en schrijver van het boek *Het Ree*, observeren en herkennen. Hij heeft een groot aantal artikelen over het ree gepubliceerd; altijd voorzien van zijn bijzondere foto's.

Zo ook die van 'eenoo'. Een opmerkelijk bok die waarschijnlijk vanaf zijn geboorte alleen een rechteroog heeft. Om de zeer schuwe eenoo voor de lens te krijgen is een ware uitdaging.

Tekst Ruben Korporaal
Beelden Redactie

Rijden met de auto op wegen en paden anders dan 'de rijbaan'

Tijdens onze dagelijkse werkzaamheden komt het regelmatig voor dat we met ons dienstvoertuig op fietsen/ of voetpaden rijden. Maar mag dat zomaar en hoe is eventuele aansprakelijkheid geregeld?

Om die vragen te kunnen beantwoorden wordt eerst gekeken naar de verschillende wegsoorten met de daarbij behorende rechtsposities. Vervolgens wordt de aansprakelijkheid en de mogelijkheid van een ontheffing besproken.

Artikel 4 van de Wegenverkeerswet 1994 (WVW 1994) stelt dat een weg openbaar is als die weg gedurende een periode voor iedereen toegankelijk is geweest, het onderhoud voor een periode door Rijk, provincie of waterschap is gedaan of als de rechthebbende de weg als zodanig een bestemming heeft gegeven.

Onder wegen wordt verstaan (artikel 1 onder b, WVW 1994) alle voor het openbaar verkeer openstaande wegen of paden met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten.

Deze wegen en paden staan geregistreerd in de zogenaamde wegenlegger van de gemeente, het waterschap, de provincie of Rijkswaterstaat. In deze wegenlegger staat verder vermeld wat voor soort weg of pad het is en wie voor het beheer en/of onderhoud verantwoordelijk is.

Op deze wegen en paden is de Wegenverkeerswet (WVW 1994) en het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 van toepassing (RVV 1990).

Daarnaast zijn er (feitelijk) opengestelde wegen en paden. Deze wegen en paden staan niet getekend op de wegenlegger, want zijn meestal eigendom van bijvoorbeeld een grote terreinbeherende organisatie, een landgoed of een particuliere terreineigenaar. Deze wegen en paden hebben in het belang van de bezoekers van dat gebied een openbaar karakter; 'opengesteld gebied' of 'vrij wandelen op wegen en paden' valt er dan te lezen. Voor deze opengestelde wegen en paden bepaalt de eigenaar zelf toegangsregels of beperkingen.

Is het toegestaan om met de (dienst)auto op een fiets- of voetpad te rijden?

Als er in dat geval sprake is van een openbare weg - dus ingetekend op de wegenlegger - dan mag dat niet. Zelfs al ben je eigenaar van het gebied waar dit fietspad doorheen loopt, je handelt op dat moment in strijd met de Wegenverkeerswet en/of het RVV 1990.

Om dit wel te mogen doen – want je moet daar bijvoorbeeld dagelijks zijn in verband met toezicht of het onderhoud van het gebied – zul je ontheffing moeten aanvragen bij de zogenaamde 'juridisch wegbeheerder'. Die kan op grond van

Artikel 87 RVV 'Door het bevoegd gezag kan ontheffing verleend worden ...

ontheffing verlenen aan een aanvrager met een redelijk belang, om te handelen in strijd met het in de WVW 1994 en in het RVV 1990 gestelde. Er is in dat geval dan sprake van een formele ontheffing door de juridisch wegbeheerder.

Zijn de wegen en paden in eigendom van een TBO of andere eigenaar en is die tevens eigenaar van de wegen- en padenstructuur in dat gebied, dan kan deze zelf een ontheffing verlenen aan een belanghebbende, bijvoorbeeld een pachter, een aannemer of het eigen personeel, om over deze wegen en paden te rijden. Daarnaast kan deze bijvoorbeeld bepalen voor alle andere bezoekers van dat gebied: 'vrij wandelen op wegen en paden' en 'geen toegang met motorvoertuigen of (brom)fietsen', artikel 461 WvSr. In dit voorbeeld is er sprake van een privaatrechtelijke toestemming van de rechtmatige eigenaar.

Hoe is de aansprakelijkheid geregeld?

In eerste plaats maakt het niet uit of de bestuurder van een motorvoertuig een formele ontheffing heeft of een toestemming van de eigenaar; voorzichtigheid is altijd geboden. Dat geldt voor alle partijen. Voor de aansprakelijkheid is het niet van belang of het motorvoertuig er wel of niet mocht zijn. Bij aansprakelijkheid is het van belang wie er schuld heeft aan het ongeval, dus de feitelijke situatie.

De boswachter die een ontheffing heeft, maar met hoge snelheid rondscheurt, zal misschien wel eerder een probleem hebben bij een aanrijding met een fietser, dan een andere bestuurder die zonder ontheffing, stapvoets rijdt. En zelfs in onoverzichtelijke bochten uitwijkt, terwijl de tegemoetkomende wielrenner voorovergebogen over het stuur, met een donkere zonnebril op, de binnenbocht neemt. Kortom, een schadeverhaal wordt afgehandeld binnen het privaatrecht en aansprakelijkheidsrecht.

Foto PxHere

De ontheffing af te geven door de juridisch wegbeheerder

Om op formeel openbare wegen en paden te mogen rijden met een motorvoertuig en/of te handelen is strijd met een gebod of verbod uit de Wegenverkeerswet of het RVV 1990 is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de juridisch wegbeheerder.

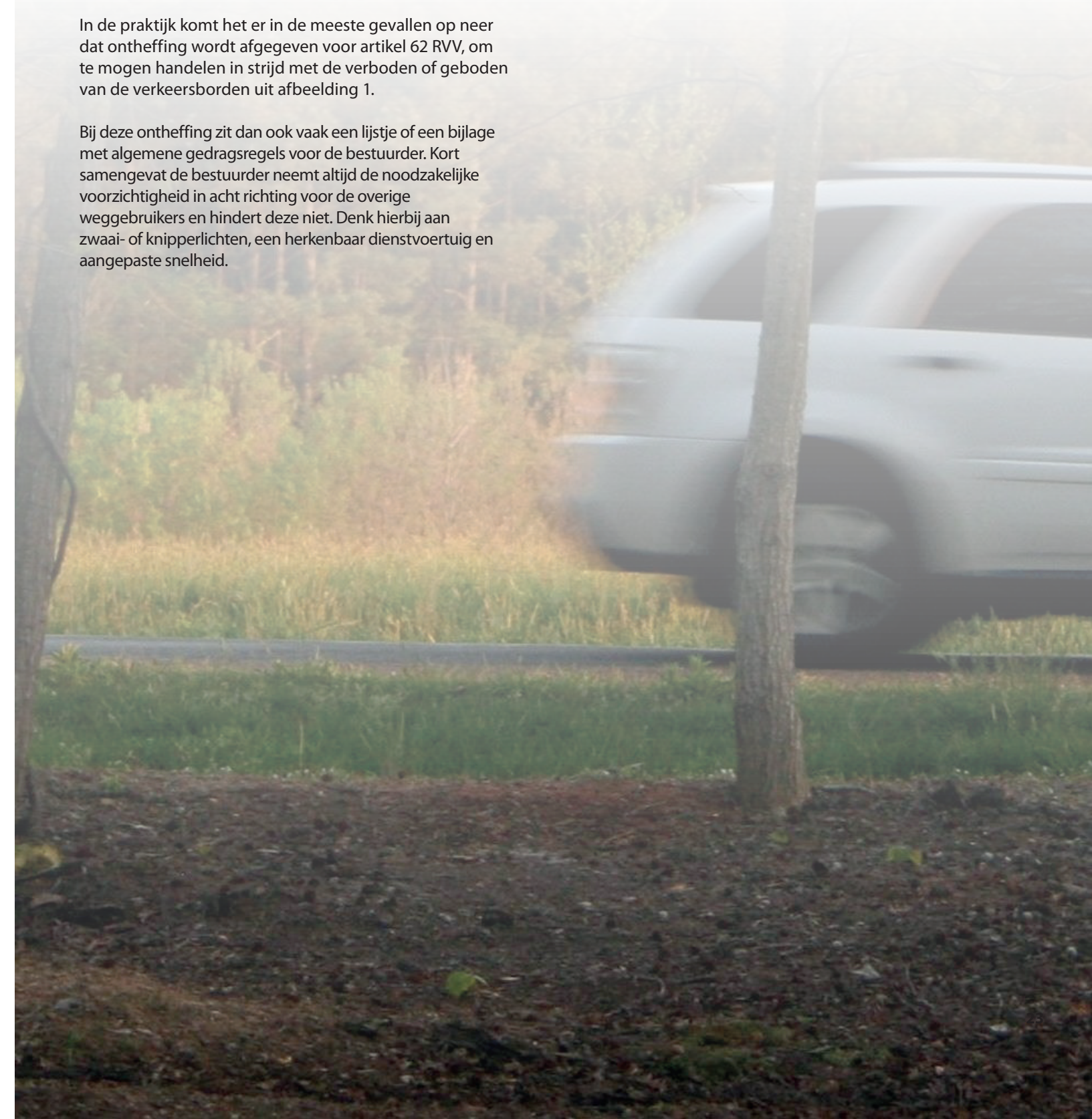
Die kan bij een goed onderbouwde aanvraag, en als er geen bezwaren zijn, ontheffing verlenen voor alle artikelen genoemd in artikel 87 RVV 1990, of een deel daarvan.

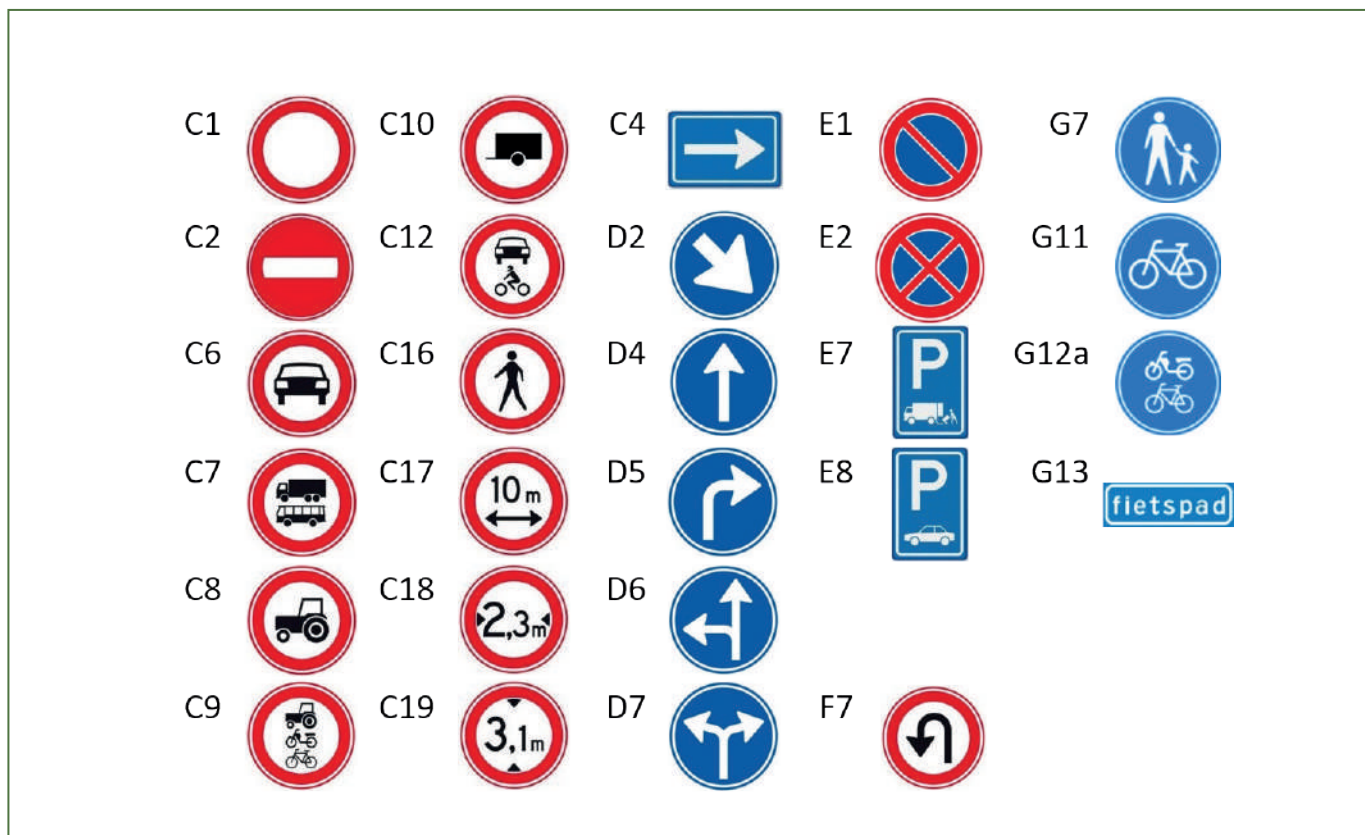
In de praktijk komt het er in de meeste gevallen op neer dat ontheffing wordt afgegeven voor artikel 62 RVV, om te mogen handelen in strijd met de verboden of geboden van de verkeersborden uit afbeelding 1.

Bij deze ontheffing zit dan ook vaak een lijstje of een bijlage met algemene gedragsregels voor de bestuurder. Kort samengevat de bestuurder neemt altijd de noodzakelijke voorzichtigheid in acht richting voor de overige weggebruikers en hindert deze niet. Denk hierbij aan zwaai- of knipperlichten, een herkenbaar dienstvoertuig en aangepaste snelheid.

Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 artikel 87

Door het bevoegd gezag kan ontheffing worden verleend van de artikelen 3, eerste lid, 4, 5, eerste en tweede lid, 6, eerste, tweede en derde lid, 8, 10, 23, eerste lid, 24, 25, 26, 42, 43, 46, 53, 61b, alsmede artikel 62 voor zover het betreft de verkeerstekens C1, C2, C4, C6 tot en met C21, C22a, D2, D4 tot en met D7, E1 tot en met E3, F7 en de verkeerstekens genoemd in de artikelen 73, 76, 77, 78, 81 en 98.

Bordentabel 1

Artikel 62 - Verkeerstekens gaan boven verkeersregels, voor zover deze regels onverenigbaar zijn met deze tekens. (Zie bordentabel 1)

- C1 Gesloten in beide richtingen voor voertuigen, ruiters en geleiders van rij- of trekdieren of vee
- C2 Eenrichtingweg, in deze richting gesloten voor voertuigen, ruiters en geleiders van rij- of trekdieren of vee
- C6 Gesloten voor motorvoertuigen op meer dan twee wielen
- C7 Gesloten voor autobussen en vrachtauto's
- C8 Gesloten voor motorvoertuigen die niet sneller kunnen of mogen rijden dan 25 km/h
- C9 Gesloten voor ruiters, vee, wagens, motorvoertuigen die niet sneller kunnen of mogen rijden dan 25 km/h en brommobiel- en alsmede fietsen, bromfietsen en gehandicaptenvoertuigen
- C10 Gesloten voor motorvoertuigen met aanhangwagen
- C12 Gesloten voor alle motorvoertuigen
- C16 Gesloten voor voetgangers
- C17 Gesloten voor voertuigen en samenstellen van voertuigen die, met inbegrip van lading, langer zijn dan op het bord is aangegeven
- C18 Gesloten voor voertuigen die, met inbegrip van lading, breder zijn dan op het bord is aangegeven
- C19 Gesloten voor voertuigen die, met inbegrip van lading, hoger zijn dan op het bord is aangegeven
- C4 Eenrichtingweg rechts
- D2 Gebod voor alle bestuurders het bord voorbij te gaan aan de zijde die de pijl aangeeft
- D4 Gebod tot het volgen van de rijrichting die op het bord is aangegeven
- D5 Gebod tot het volgen van de rijrichting die op het bord is aangegeven
- D6 Gebod tot het volgen van één van de rijrichtingen die op het bord zijn aangegeven
- D7 Gebod tot het volgen van één van de rijrichtingen die op het bord zijn aangegeven
- E1 Parkeerverbod
- E2 Verbod stil te staan
- E7 Parkeergelegenheid voor het onmiddellijk laden en lossen van goederen
- E8 Parkeergelegenheid alleen bestemd voor auto's
- F7 Keerverbod
- G7 Voetpad
- G11 Verplicht fietspad
- G12a Verplicht fiets/bromfietspad
- G13 Onverplicht fietspad

Tekst en foto's Mark de Bruijn, Loes Bomers

30 APRIL 2020 EENVANDAAG – AVROTROS

De KNVvN in het nieuws bij EenVandaag

Feestjes in de wei waar reekalfjes liggen: verdrievoudiging incidenten in natuurgebieden sinds coronacrisis

Volgens de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht is snel ingrijpen nodig om het asociale gedrag van veel recreanten in te perken. 'Het is verschrikkelijk, ik denk dat het aantal incidenten in korte tijd is verdrievoudigd.'

Illegaal barbecueën, mountainbiken en crossen met motoren in beschermd natuurgebied heeft juist op dit moment grote gevolgen voor de natuur, waarschuwen natuurbeschermers.

'Het interesseert ze niet'

Het is volop broedseizoen voor vogels en ook reeën hebben net jongen gekregen. 'En ondertussen zien we feestjes in de wei waar de reekalfjes liggen', zegt Rolf Overdiep, voorzitter van de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Natuurtoezicht. De natuurtoezichthouders zien mensen die 'spontaan' beginnen met hardlopen of mountainbiken. Zij zien het bos als decor van hun nieuwe recreatie-uitje. 'Het interesseert veel mensen geen moer als ze vervolgens aangesproken worden. Het is onbeschoft en rampzalig voor natuurgebieden', stelt Overdiep.

'Het leek het Noordzeestrand wel'

Boswachter Erik de Jonge van het Brabants Landschap vond in zijn gebied de Brabantse Wal de troep die mensen hebben achtergelaten na Koningsdag. 'Het leek het Noordzeestrand wel op een drukke dag', zegt De Jonge. 'Mensen overtreden niet alleen de coronaregels maar het is ook slecht voor de natuur', zegt hij. Volgens De Jonge bleef het tijdens het mooie weekend en op Koningsdag vooral bij waarschuwingen, juist omdat mensen zich de afgelopen weken vrij netjes gedragen hebben. Wel trof hij de laatste weken vaak wildcrossers, vissers en restanten van kampvuurtjes en feestjes aan.

Wildcrossers, vissen in verboden water

Het handhavingsteam van Samen Sterk in Brabant (SSiB) ziet dat mensen in de natuur zich over het algemeen 'redelijk' aan de corona-maatregelen houden. Afgelopen weekend zijn er 20 waarschuwingen gegeven. Ze zien een toename van het aantal motorcrossers en vissers die actief zijn in verboden viswater. Staatsbosbeheer heeft 'enkele tientallen' boetes per week uitgedeeld. Met name voor het betreden van gebied buiten de looppaden.

De handhavers van SSiB hebben ook een aantal keer een groepen jongeren geconstateerd. 'Maar deze "vluchtten" weg zodra ze onze natuurinspecteurs in de gaten kregen', zegt een zegsvrouw van SSiB. Dat jongeren zich moeilijker aan de regels houden in de natuur is ook het beeld van Staasbosbeheer.

Machteloos tegenover agressie

Boswachter De Jonge mag zelf niet zomaar boetes uitdelen. Hij moet daarvoor de hulp inschakelen van een andere boa (buitengewoon opsporingsambtenaar). Ze doen hun routes vaak in hun eentje, zijn ongewapend en kunnen weinig als ze mensen niet op heterdaad betrappen. Natuurtoezichthouders staan machteloos tegenover agressieve reacties van recreanten.

'Een bosgebied zomaar afsluiten mag ook niet, vorige week heb ik hier met een shovel rondgereden om boomstammen neer te leggen tegen motorcrossers', vertelt hij op een plek buiten Bergen op Zoom waar de sporen overduidelijk zijn. 'Dit is een uniek stukje natuur waar de nachtzwaluw broedt, dit is echt funest.'

Corona-effect

'Het heeft zeker met corona te maken, met de verveling of de stress bij mensen. Ik weet niet of het een bijeffect is, maar voor de corona-tijd was die agressie echt minder', zegt voorzitter Overdiep van de natuurtoezichthouders. Volgens de overkoepelende organisatie voor groene handhavers moet het klaar zijn met waarschuwingen en is het tijd om boetes uit te delen. Sommigen stoppen met hun werk, terwijl goed getrainde toezichthouders moeilijk te vinden zijn.

Kijk het item terug op: eenvandaag.avrotros.nl/item/feestjes-in-de-wei-waar-reekalfjes-liggen-verdrievoudiging-incidenten-in-natuurgebieden-sinds-corona/

Ook was er een radio-uitzending bij EenVandaag op 30 april. Luister vanaf 44:47 minuten: eenvandaag.avrotros.nl/item/eenvandaag-30-04-2020-1/

Boswachter Erik de Jonge bij de Brabantse Wal aan het strand rondom een plas. 'Het lag helemaal vol met 'badgasten'.

**Het is de laatste tijd enorm druk
in onze natuurgebieden,
ondanks de coronaregels**

Tekst en foto's Ruben Korporaal

Inboedeldumping komt malafide inzamelaar duur te staan

Sommigen lieden hebben een groot economisch voordeel bij afvaldumping maar uiteindelijk komt Boontje om zijn loontje dankzij slim onderzoek en handelen. Het dumpen van afval in de natuur is een veel voorkomend probleem en neemt hand over hand toe. Zeker omdat nu vanwege het coronavirus de milieustraten beperkt open zijn en er ter plaatse ook nog eens beperkende maatregelen zijn genomen.

Mensen willen liever niet in een lange rij staan en hebben geen geduld meer. Sommigen nemen bewust het risico om in de avond en de nachtelijke uren naar een natuurgebied te rijden en hun afval te dumpen. Het is dus altijd noodzakelijk om zorgvuldig te werk te gaan, en te proberen om zoveel mogelijk gegevens te verzamelen.

Afgelopen jaar kreeg ik op zeker moment een telefoontje, dat er in een van onze gebieden huisraad was gedumpt. Nee, niet een klein beetje, een complete inboedel. Samen met een collega ter plaatse gegaan en een onderzoek ingesteld naar de herkomst van het afval. Gelukkig vonden wij tussen de tafels, stoelen, schemerlampen, planken en een bankstel ook een tas met poststukken. Op al de poststukken lazen wij steeds dezelfde geadresseerde.

Op basis van de door ons gevonden adresgegevens hebben we in die plaats – een adres in een gemeente wel 35 kilometer bij ons vandaan – contact gezocht met de politie en gevraagd of er antecedenten bekend waren op dit adres. Tot onze verbazing brandschoon, geen antecedenten.

Nadat we een afspraak hadden gemaakt met de wijkagent, zijn we een paar dagen later, in de vroege avonduren, gezamenlijk naar het bewuste adres gegaan. De bewoner bleek niet thuis, maar de burens wel. De verhalen die de (over)buren ons vertelden leverde ons hele nieuwe inzichten op. De overbuurman had een foto gemaakt waarop te zien was dat de tuin van de geadresseerde vol stond met huisraad, dezelfde als die bij ons in het gebied werd aangetroffen. Een aangrenzende buurvrouw vertelde ons dat de bewoonster (waarvan wij de adresgegevens hadden) altijd sport op de avond van onze komst, maar dat ze na 19.00 uur thuis zou zijn. Het was bijna zo laat dus hebben we gewacht.

Toen de bewoonster thuis kwam, hebben we haar, onder toezicht van de wijkagent, aangesproken en geconfronteerd met onze bevindingen. Mevrouw reageerde geschokt en erg emotioneel. Ze vertelde ons dat haar vader heel boos zou zijn, voornamelijk omdat hij zijn hele leven bij de Dienst Justitiële Inrichtingen had gewerkt en zoiets nooit zou doen. Toen wij vroegen waar haar vader dan nu was, kwam het hele verhaal eruit.

Haar vader was, na het overlijden van haar moeder, na een lang ziekbed, naar zijn thuisland Suriname teruggekeerd

om daar een paar maanden tot rust te komen. Als verrassing hadden zij en haar broer, samen besloten om hun vader bij terugkomst te verrassen. Ze hadden besloten om het hele huis opnieuw te schilderen en te behangen. De oude meubels weg te doen en hiervoor nieuwe te

kopen; dat was er door moeders ziekte nooit van gekomen. Dit verhaal was duidelijk zichtbaar in huis, er werd inderdaad volop geklust.

Maar hoe kwam hun afval in ons natuurgebied? Omdat mevrouw zelf over een kleine auto beschikt, en haar broer over een sportmodel, beide zonder trekhaak, hadden ze de inboedel (hun afval) aangeboden aan een 'inzamelaar' die zijn diensten aanbood op internet, namelijk Marktplaats. Er werd een afspraak gemaakt en een bedrag afgesproken, waarvoor de inzamelaar al het afval zou, ophalen, vervoeren, en verwerken; lees, storten op een daarvoor bestemde plaats.

Het vervolgonderzoek

Na overleg met de officier van justitie werd besloten om een verder onderzoek te starten, om de mogelijke inzamelaar te kunnen pakken. Van Marktplaats werd alle bekende informatie van deze verdachte verzameld. Ook werden de door mevrouw gemaakte foto's veilig gesteld. Mevrouw had namelijk in haar enthousiasme enkele foto's gemaakt waarop te zien is dat het afval met behulp van haar 'sterke broer' werd ingeladen in een grote witte bus, dezelfde bus als in de advertentie. Ook was de verdachte te zien op deze foto's. Verder werd het WhatsApp gesprek wat mevrouw had met het in de advertentie genoemde telefoonnummer afgedrukt en het nummer onderzocht in de politiestructuren.

De persoon die hieruit naar boven kwam, was een bekende van de politie ter zake de Opiumwet en bezit vuurwapen. Geen hele frisse jongen dus. Ook klopte het dat deze persoon een grote witte bus op zijn naam had

staan. Dezelfde als uit de advertentie op Marktplaats en van de foto's van mevrouw, waarop de verdachte te zien is dat hij het afval inlaadt in diezelfde bewuste bus.

Opnieuw is er na dit onderzoek overleg geweest met de officier van justitie en zijn de mogelijkheden besproken.

Welke feiten waren er wel en welke niet:

- Het door ons aangetroffen afval was onmiskenbaar van geadresseerde;
- Geadresseerde heeft dit ook toegegeven;
- Het afval was in ons gebied door iets of iemand gedumpt;
- Geadresseerde kon aantonen een afspraak gemaakt te hebben met een 'inzamelaar';
- De dag, datum, tijdstip, afgesproken prijs en het fysiek afhalen waren vastgelegd;
- Mevrouw had geen bon of begeleidingsdocument ontvangen;
- De inzamelaar heeft een dergelijk voertuig met dat kenteken op zijn naam staan;
- De inzamelaar adverteert op internet met zijn diensten, aangenomen mag worden dat het hier een bedrijf betreft;
- Verdachte is een bekende van de politie.

We konden echter niet bewijzen dat de verdachte, de te naam gestelde van dat voertuig, in ons gebied geweest was en dat afval daar gedumpt had, dat kon iedereen geweest zijn. Hierop is besloten om de verdachte op basis van onze bevindingen uit te nodigen op het politiebureau, voor een verhoor.

Wat gaf ons deze mogelijkheid en wat was doorslag gevend?

Doordat verdachte zich op internet uitgeeft als 'vervoerder' en 'inzamelaar van afval' moet deze aan een aantal voorwaarden voldoen zoals in de wet gesteld. Tijdens dit verhoor moest blijken of verdachte als inzamelaar aan deze voorwaarden voldeed.

In de Wet milieubeheer (Wm) is in artikel 10.36 huishoudelijk afval gelijkgesteld met bedrijfsafvalstoffen.

Artikel 10.36 Wm

Voor de toepassing van deze titel worden ingezamelde of afgegeven huishoudelijke afvalstoffen gelijkgesteld met bedrijfsafvalstoffen.

Als inzamelaar moet verdachte (als bedrijf) tenminste bij de Kamer van Koophandel ingeschreven zijn, maar ook vermeld zijn op de lijst van inzamelaars. Op het moment dat de door verdachte ingezamelde afvalstoffen tot een bepaalde categorie behoren moet deze ook nog een vergunning hebben van de minister.

Artikel 10.45 Wm

Lid 1 Het is verboden bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen in te zamelen:

- a) zonder vermelding op een lijst van inzamelaars, of*
- b) ingeval de afvalstoffen tot de krachtens artikel 10.48 aangewezen categorieën behoren, zonder vergunning van Onze Minister.*

Op het moment dat de inzamelaar de afvalstoffen in ontvangst neemt bij een particulier, zal deze een kopie of afschrift van een zogenaamde begeleidingsbrief afgeven aan de ontdoener. De particulier ontdoet zich immers, door tussenkomst van de inzamelaar, de vervoerder van een afvalstof.

Artikel 10.40 Wm

Lid 1 Een persoon als bedoeld in artikel 10.37, tweede lid, onder a of b, aan wie bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen worden afgegeven, meldt met betrekking tot een zodanige afgifte, aan een door Onze Minister aan te wijzen instantie:

- a) de datum van afgifte;*
- b) de naam en het adres van degene van wie de afvalstoffen afkomstig zijn;*
- c) de gebruikelijke benaming en de hoeveelheid van de afvalstoffen;*
- d) de plaats waar en de wijze waarop de afvalstoffen worden afgegeven;*
- e) de wijze waarop de afvalstoffen nuttig worden toegepast of worden verwijderd;*
- f) ingeval de afgifte geschiedt door tussenkomst van een ander die opdracht had de afvalstoffen naar hem te vervoeren: diens naam en adres en de naam en het adres van degene in wiens opdracht het vervoer geschiedt.*

Lid 2 Het is een persoon als bedoeld in het eerste lid verboden bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen in ontvangst te nemen zonder dat hem daarbij een omschrijving en een begeleidingsbrief als bedoeld in artikel 10.39, eerste lid, onder a en b, worden verstrekt.

Bij controle door het bevoegde gezag kan de vervoerder dan de dag, datum, tijdstip, de herkomst, de aard van het afval, de ontdoener, de hoeveelheid, en het afhaal- en afleveradres tonen.

Bedrijven hebben deze documenten meestal zelf, maar voor particulieren zal de chauffeur er meestal een opmaken. Denk hierbij aan de container afvalinzameling, dan krijg je ook altijd een bon van de chauffeur. Als ontdoener kan je dan *het op de juiste wijze verwijderen van afval* aantonen.

Zolang de vervoerder deze afvalstoffen onder zich heeft, hoort hij altijd een dergelijk geleide document of begeleidingsbrief bij zich te hebben en uiteraard te kunnen tonen.

Artikel 10.44 Wm

Lid 1 Degene die bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen vervoert, is verplicht zolang hij die afvalstoffen onder zich heeft, een begeleidingsbrief als bedoeld in artikel 10.39 bij die afvalstoffen aanwezig te hebben.

Afloop en vervolging

De verdachte inzamelaar heeft een ontbiedingsbrief ontvangen en is niets vermoedend op genoemd tijdstip op het politiebureau verschenen. Daar is verdachte gehoord ter zake de hiervoor genoemde feiten. Na enig er omheen draaien, in de zin van werkeloos, zakcentje, enzovoort, heeft verdachte bekend, dat hij op internet adverteert met zijn voertuig voor transport, pakketdienst en afvalvervoer. Dat hij geen inschrijving heeft bij de kamer van koophandel, en niet staat ingeschreven op de lijst van afvalinzamelaars. Ook heeft hij bekend geen documenten te gebruiken of administratie te voeren, ten aanzien van de ontvangen, de vervoerde en/of afgeleverde goederen, en diensten.

Verdachte is op last van de officier van justitie buiten heterdaad aangehouden en in bewaring gesteld voor verder verhoor en dossieropbouw.

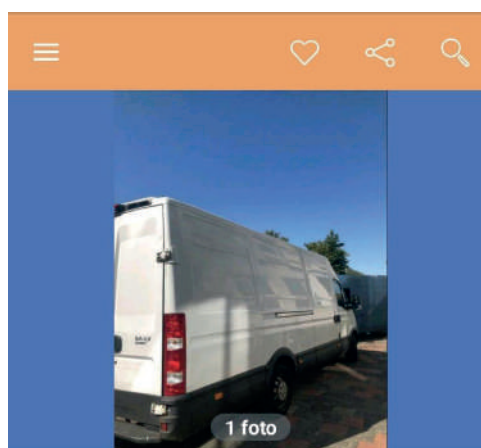
Aan verdachte is ten laste gelegd dat deze zich tenminste schuldig heeft gemaakt aan het overtreden van : (beknopt omschreven)

- Wet milieubeheer Artikel 10.40 eerste en tweede lid, 'het niet voeren van de noodzakelijke administratie, de begeleidingsbrief';
- Wet milieubeheer Artikel 10.44 eerste lid 'geen gebruik maken van begeleidingsbrieven';
- Wet milieubeheer Artikel 10.45 eerste lid onder a '(bedrijfs) afvalstoffen inzamelen zonder vermeld te zijn op de lijst van inzamelaars en zonder vergunning van de Minister'.

Bovengenoemde tenlastelegging is strafbaar gesteld in de Wet op de economische delicten in artikel 1a, sub 2. Door de structurele en voortdurende aard van de overtreding is dit strafbaar volgens artikel 6 lid 1, sub 3.

Lid 1a, sub 3 'indien hij van het plegen van het misdrijf als bedoeld onder sub 2 een gewoonte heeft gemaakt, met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren, taakstraf of geldboete van de vijfde categorie;

De vier jaar gevangenisstraf maakt van genoemde overtredingen een zogenaamd *Voorlopige Hechtenis* feit, hierop is aanhouden buiten heterdaad toegelaten.

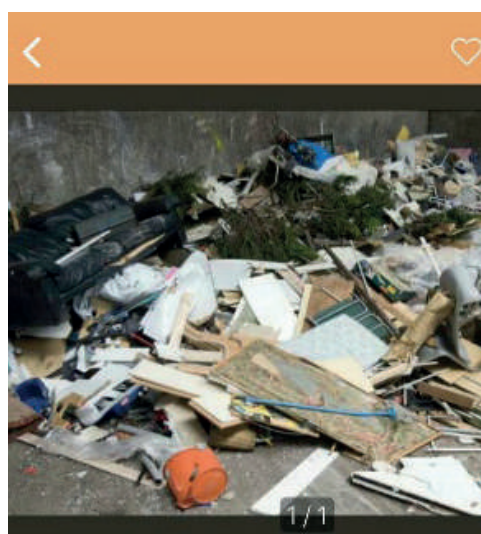

Verhuizen vervoeren transport

€ 25,00

🕒 Gisteren

👁️ 6 ❤️ 0

Grofvuil ophalen rotterdam den haag

€ 35,-

🕒 26 aug. 2019

Welk project wint dé innovatieprijs van 2020?

De Verkiezingen Handhaving en Toezicht gaan weer van start. Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid, de Inspectieraad en beroepsvereniging Vide organiseren deze verkiezingen sinds 2012 om innovatie in het toezichts- en handhavingsvak te stimuleren. Meld je vernieuwende project vóór 1 juli aan om kans te maken op dé innovatieprijs van 2020.

In 2018 vond de laatste editie van de Verkiezingen Handhaving en Toezicht plaats. Toen werd het project 'Toegang tot het sociaal domein' door zowel de vakjury als het publiek tot winnaar uitgeroepen. In dit maatschappelijk relevante project onderzochten de rijksinspecties van het Toezicht Sociaal Domein of mensen met een licht verstandelijke beperking de hulp konden vinden die het sociaal domein biedt. Hierbij zetten zij de doelgroep als mystery guests in. Mensen met een licht verstandelijke beperking zochten op websites, stuurden mails, vulden formulieren in, belden en bezochten loketten van verschillende gemeenten. Ook vertelden ze de gemeenten zelf wat zij van hun toegankelijkheid vonden. De aanpak had veel impact en leidde tot verbeterplannen bij gemeenten.

Reflecteren en aanmelden

In 2020 reikt de vakjury van de Verkiezingen Handhaving en Toezicht de innovatieprijs opnieuw uit. In een wereld die er door de coronacrisis heel anders uitziet. Misschien werk je door de crisis wel thuis en heb je wat meer afstand en tijd om te reflecteren op je projecten. Zit daar een project bij dat gericht is op een gezonde, veilige en rechtvaardige samenleving of een beter milieu? Een project dat vernieuwend is en landelijke aandacht verdient? Meld dit project dan voor 1 juli aan op www.verkiezingenhandhavingentoezicht.nl en wellicht staat jouw project binnenkort volop in de spotlights.

Wint jouw project de innovatieprijs Handhaving en Toezicht 2020?

Werk jij aan een bijzonder project dat gericht is op een gezonde, veilige en rechtvaardige samenleving of een beter milieu? Een project dat vernieuwend en effectief is en landelijke aandacht verdient?

Meld dit project dan nu aan voor de Verkiezingen Handhaving en Toezicht van 2020 en maak kans op de innovatieprijs!

Bekijk op de achterzijde hoe jouw project kans maakt op deze prijs!

ving

een
een beter
en

andhaving
prijs.

maakt

Zo doe je mee

Meld je project vóór 1 juli aan via het aanmeldformulier op verkiezingenhandhavingtoezicht.nl. De jury beoordeelt de projecten aan de hand van de volgende punten:

Het project:

1. is gericht op een gezonde, veilige en rechtvaardige samenleving of een beter milieu;
2. is vernieuwend;
3. is overheidsgerelateerd (commerciële projecten worden niet in behandeling genomen);
4. is effectief;
5. stimuleert de ondertoezichtstaande om het gewenste (naleef)gedrag te vertonen;
6. voldoet aan de basisprincipes voor goed toezicht (selectief, slagvaardig, samenwerkend, onafhankelijk, transparant, professioneel);
7. is makkelijk elders toepasbaar.

Geef bij je inzending aan hoe jouw project aan deze punten voldoet. Omschrijf het project, het doel en het verwachte resultaat en upload het projectplan.

Deze projecten maken kans

De verkiezingen staan open voor projecten uit alle domeinen waarin handhaving en toezicht een rol spelen. Zoals openbare ruimte, milieu, welzijn, onderwijs en energie, maar bijvoorbeeld ook telefonie, openbaar vervoer, werk en bijstand, banken, voeding en gezondheidszorg. Commerciële projecten worden echter niet in behandeling genomen.

De procedure

In september maakt de jury de vijf genomineerde projecten bekend. Het publiek kan vervolgens op de projecten stemmen. Het project met de meeste stemmen wint de publieksprijs. De jury bepaalt zelf welk project de innovatieprijs verdient.

De prijs

Het winnende project krijgt landelijke aandacht en een podium tijdens een Vide-bijeenkomst en het Toezichtfestival. De projectleider neemt gratis deel aan een van de trainingen van de CCV-academie of de Academie voor Toezicht.

Meer informatie

Kijk voor meer informatie over de verkiezingen op verkiezingenhandhavingtoezicht.nl. of stel je vragen via het contactformulier.

De verkiezingen zijn een initiatief van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV), Vide en de Inspectieraad om innovatie in het toezichts- en handhavingvak te stimuleren.

Tekst Redactie

Foto's DWHC

Dode dieren melden voor onderzoek

U bent veel in de natuur en vindt ongetwijfeld geregeld dode dieren. Voor het Dutch Wildlife Health Centre, het DWHC in Utrecht, is het in een aantal gevallen interessant om zo'n dier te onderzoeken:

- Buitengewone sterfte van algemeen voorkomende diersoorten;
- Bijzondere, niet algemeen voorkomende diersoorten;
- Het 'speerpuntdier' van het jaar (in 2019 waren dat de egel en de eekhoorn).

Wanneer u een dier heeft gevonden meldt u dat op de website van DWHC. Aan de hand van een aantal criteria bepalen zij dan of het dier wordt opgehaald voor onderzoek. Een van de zaken waarop het beoordeeld wordt, is versheid van het kadaver.

[Van de website van DWHC] *De snelheid van ontbinding van een kadaver hangt onder andere af van de temperatuur en van de diersoort. In het algemeen kan worden gesteld dat, om nog goed onderzoek te kunnen doen naar de doodsoorzaak, een dier niet langer dan 24 uur dood*

moet zijn. Een vers kadaver is dus maximaal 24 uur oud. In uitzonderingsgevallen, bijvoorbeeld bij uitbraken van ziekten of bij zeldzame diersoorten, worden soms ook dieren onderzocht die langer dan 24 uur, maar korter dan een week, dood zijn.

Een kadaver dat wordt opgehaald, moet dubbel worden verpakt. Hoe u dat het beste doet, kunt u lezen in de algemene handleiding voor het verpakken van een kadaver op de website, en hierna in dit artikel.

Ook wanneer een kadaver niet naar DWHC voor onderzoek gaat, is het in uw belang om hygiënemaatregelen te nemen bij het afvoeren van het dier. Uiteraard hoeft u het dier dan niet dubbel te verpakken.

Meld een dood dier: dwhc.nl/meldingsformulier/

Instructievideo voor het verpakken van kleine kadavers, zoals vogels: youtu.be/n2Ng4Jl4Eoo

Handleiding voor het hanteren en verpakken van karkassen

Risico's

Risico's bij het hanteren en verpakken van kadavers zijn laag, mits de vinder goede voorzorgsmaatregelen neemt. **In het bijzonder dient de inzender elk contact met bloed of lichaamsvloeistoffen van het dier te vermijden, en voorkomen geprikt of gesneden te worden door bek, tanden, klauwen, en gereedschap.**

Verpakking en koeling

Met een goed dubbel verpakt kadaver wordt voorkomen dat het kadaver de omgeving besmet tijdens transport. Verpakte kadavers liefst gekoeld bewaren (+4° C) en binnen 24-36 uur aanleveren.

Hieronder volgen drie verschillende manieren om, bij het inpakken, de kadavers op te pakken:

- **OPTIE A:** Met deze optie tilt u met handschoenen het kadaver op om het in de eerste zak te stoppen.
- **OPTIE B:** Met deze optie brengt u de eerste zak over het kadaver, en tilt en rolt u het in de zak (dit kan alleen bij kleine karkassen).
- **OPTIE C:** Met deze optie tilt u het kadaver op met gereedschap, zoals een schop of een grote tang.

OPTIE A:

Stap A1

Bescherm uzelf en trek wegwerp handschoenen aan (vinyl, PVC, latex [indien niet allergisch], nitril, of rubber handschoenen)

Stap A2

Gebruik twee zware lekdichte sterke plastic zakken van de juiste grootte. De zakken moeten dik genoeg zijn om niet geperforeerd te worden door snavels, klauwen, nagels, enz. Ze moeten voldoende groot zijn om het karkas te omvatten en goed afgesloten te kunnen worden (bij voorkeur met bindbandjes, eventueel touw). Open een zak, en rol de openzijde van de zak voor de helft naar buiten toe om (Fotos 2a & 2b). Leg de zak als een mandje neer op een niet door het kadaver besmette ondergrond en doe hetzelfde met de andere zak (Foto 2c).

Stap A3

Leg deze ook als een mandje neer, op een schoon oppervlak (Foto 3).

Stap A4

Til het kadaver op met de met handschoenen bedekte handen en leg het voorzichtig in de eerste zak, zonder uw kleding of de buitenkant van de zak te besmetten (Foto 4).

Als het kadaver scherpe puntige uiteinden heeft kunnen deze eventueel met kranten omwikkeld worden om perforatie van de zak te voorkomen.

Stap A5

Uw handschoenen zijn nu vies.
 U verwijdert de vuile handschoenen door ze binnenstebuiten te trekken. Pak met een handschoen de andere aan de buitenzijde beet ter hoogte van de pols (Foto 5a), trek deze binnenste buiten (Foto 5b) en laat het in de zak met het kadaver vallen. Verwijder nu de tweede handschoen door die ook binnenstebuiten te trekken, waarbij nu de onbedekte vingers alleen de binnenzijde van de handschoen aanraken (Fotos 5c & 5d). Laat de tweede handschoen ook in zak met het kadaver vallen.

U kunt nu voor de zekerheid een schoon paar handschoenen aan doen (zie Fotos 1a t/m 1d), maar normaliter blijven ze nu verder schoon.

Stap A6

Rol nu voorzichtig de eerste zak helemaal af zonder de binnenkant aan te raken (Foto 6).

Stap A7

Sluit de zak goed af met bindbandje en label (Foto 7).

Op het label staat: **species** en eventueel **nummer** (bv. wildmerknnummer), **naam**, **adres** en **telefoon** nummer van de vinder, **datum** en **plaats** van vondst/afschot.

Kijk voor optie B en C op de website van DWHC: dwhc.nl/wp-content/uploads/2015/11/Handleiding-inpakken.pdf

Tekst en foto's Rob Bijlsma

Reeën in een mensenwereld

Van de 'grote' zoogdieren in Nederland is het ree ongetwijfeld een van de meest succesvolle. In de afgelopen driekwart eeuw is de verspreiding van zandgrondgebonden tot vrijwel landdekkend uitgedijd. Alleen in de Randstad en Noord-Holland benoorden het Noordzeekanaal vertoont de verspreiding nog substantiële gaten. Toen ik begon met vogels observeren, eind jaren zestig, telde Nederland enkele duizenden reeën. Dat zijn er ongetwijfeld meer geweest, want reeëntellingen zijn notoir onbetrouwbaar. De vakliteratuur barst uit zijn voegen van de methodologische verhalen rond het tellen van reeën: avondtellingen, keuteltellingen op willekeurige plekken of gestratificeerd, lijntransecten, sporenonderzoek bij sneeuw, individuele herkenning, observaties vanaf gunstige uitkijkposten, vangen-merken-terugzien, registraties op wildcamera's, ... Aan al die methoden kleven bezwaren, vaak zelfs – wetenschappelijk gezien – gróte bezwaren.

Hoezo reeën tellen!

Reeën zijn eigenlijk niet goed te tellen, de aantallen worden altijd schromelijk onderschat. Dat de meest recente schatting voor Nederland, ruim 64.000 in 2013, naar boven werd bijgesteld naar 100.000, lijkt me zelfs nog voorzichtig. De klassieke studie van Johs. Andersen in Kalö in Denemarken, waarbij een gebied van krap 1.000 ha met enorme inspanning aan tijd en mankracht werd leeggeschoten op reeën, liet zien dat deskundige tellers met grote terreinkennis de populatie op slechts een derde hadden geschat van wat er werkelijk aanwezig was. Tellers overschatten hun capaciteiten en kennis enorm; vooral onder vogelaars, jagers en wildkenners een bekend verschijnsel. Dat komt voor een

Tellers overschatten hun capaciteiten en kennis enorm; vooral onder vogelaars, jagers en wildkenners een bekend verschijnsel

deel doordat tellers zelden handvatten hebben om hun telling te toetsen aan de werkelijkheid. Of sterker: hun tellingen überhaupt niet willen toetsen. Dan neemt de ingebeeelde kennis al snel een loopje met de teller. Reeën zijn meesters van het lage profiel. Feitelijk geldt dat voor vrijwel elke diersoort; niet gezien worden is voor veel soorten van levensbelang.

Schemer- en nachtactief

Het bulkt van de reeën. Als ik vanachter mijn deskje naar buiten kijk, is de kans groot dat ik een ree zie, soms zelfs meerdere tegelijk. Nu woon ik in een natuurgebied,

dus zo vreemd is dat niet. Maar op een treinreisje van Meppel naar Arnhem zie ik ook overal reeën, in de bosrand net zo goed als op kale vlaktes boerenland. Het is het enige grote niet-menselijke zoogdier dat

Waar reeën hun voedsel zoeken wordt deels bepaald door menselijke activiteiten; in gebieden met een grote dichtheid van paden verleggen reeën hun activiteiten naar rustige delen van het terrein of naar de schemer en nacht. (Berkenheuvel, 23 augustus 2019).

iedereen overal tegen het lijf kan lopen. Dat zegt iets over de aanpassingsbereidheid van het ree, zeker als we bedenken dat de jachtdruk niet misselijk is. Voor 2008 geeft de Jagersvereniging een afschotcijfer van 16.000 stuks op, ongeveer een derde van de toentertijd geschatte aantallen. Zo'n afschot blijft weliswaar ver achter bij de aanwas (vandaar de groei), maar betekent vooral dat reeën hun leven niet zeker zijn bij aanwezigheid van jagers (en auto's en afrasteringen). En inderdaad zouden we de schemer- en nachtactiviteiten van reeën een aanpassing kunnen noemen aan een door mensen gedomineerd landschap.

Mond-en-klauwzeer

Een aanwijzing daarvoor kreeg ik in 2001. Op 17 maart van dat jaar werd in Oene een geval van mond-en-klauwzeer gemeld. In de daaropvolgende dagen breidde het virus zich uit naar onder meer Ee en Anjum in Friesland (11 en 12 maart) en naar Kootwijkerbroek (29 maart). Rond de uitbraken werden grote gebieden aangewezen waarbinnen verkeer van mensen en vee tot het minimum werd beperkt. Ook veel natuurgebieden gingen op slot. Een buitenkansje voor de natuurliefhebber die wel eens dierlijk gedrag wil zien bij afwezigheid van mensen. Zijn reeën van nature schemer- en nachtactieve dieren, of zijn ze dat geworden onder invloed van de alomtegenwoordigheid van mensen en hun versturende invloed?

Verbied mensen toegang tot een terrein, en reeën gaan het hele gebied bestrijken als foerageergebied

Rust

Een van die natuurgebieden die werden afgesloten was Berkenheuvel in Drenthe. In de periode 21 maart tot 24 mei (Hemelvaartsdag, er moest natuurlijk wel gedauwtrapt kunnen worden) moesten linten voorkomen dat er mensen het gebied in gingen. In grote lijnen hield het volk zich aan die maatregel, met mezelf als prominente uitzondering. Dat laatste kon ook niet anders, want ik woon in dat gebied. Het voordeel was dus tweërlei: ik kon bijhouden hoe het gedierte des velds reageerde op afwezigheid van mensen én me tegelijk verheugen op de rust. Wat het nog mooier maakte: in de voorafgaande jaren had ik tijdens het karteren van broedvogels óók de reeën bijgehouden. Ik had zodoende een beeld waar reeën zich normaliter overdag ophielden. Kortom, een ijkpunt waarmee ik het effect van de rust op reeën in het terrein in perspectief kon plaatsen.

Gedragsverandering

Dat effect loog er niet om. Al direct in de eerste dagen nadat Berkenheuvel op slot was gegaan kwam ik overdag reeën tegen die op hun gemak langs of in de buurt van fietspaden liepen te foerageren. Gewoonlijk zag ik ze dat alleen doen rond zonsopgang of -ondergang, maar nu deden ze het ook midden op de dag. Rond mijn huis zag ik een fraai op-en-af ritme in foeragegedrag ontstaan, waarbij reeën om de 2-3 uur een half uur lang stonden te knabbelen en

te grazen, gevolgd door een rustpauze. Normaliter was foerageren overdag iets voor de winterdag, zeker als er vorst aan de grond was. Nu moet ik daarbij aantekenen dat deze waarnemingen op een klein heideveld werden gedaan, waar ik zicht had op hun activiteiten. Overdag foeragerende reeën kwam ik zelden tegen in de jaren dat het natuurgebied vrij toegankelijk was voor mensen (maar dat kan natuurlijk ook aan mijn manier van waarnemen hebben gelegen).

Verandering in terreingebruik

Niet alleen het gedrag veranderde, ook het gebruik van het natuurgebied werd aangepast bij afwezigheid van mensen.

Waar ik in voorafgaande jaren reeën vooral op enige afstand van wegen en paden zag foerageren, deden ze dat ten tijde van de uitbraak van mond-en-klauwzeer vaker óók in de nabijheid van die paden. Sappige gras daar, immers geregeld gemaaid dus permanente verjonging, en een trekpleister van jewelste. Die trekpleister was beschikbaar gekomen doordat verstoring door fietsende en wandelende mensen achterwege bleef. Ook dat hadden de reeën binnen een paar dagen door. In mei 2000, bijvoorbeeld, de gebruikelijke situatie met veel volk op de been in het natuurgebied, zag ik slechts 7% van de waargenomen reeën binnen vijftig meter van paden naar voedsel zoeken. De meerderheid (71%) zocht voedsel op afstanden van honderd meter of meer van paden (Tabel 1).

Afstand tot pad	Mei 2000	Mei 2001	Willekeurig
Aantal reeën/punten	70	99	234
0-10 meter	0	6	16
11-50 meter	7	30	38
51-100 meter	15	32	14
>100 meter	71	31	31

Tabel 1. Procentuele verdeling van foeragerende reeën in mei 2000 (normale situatie) en mei 2001 (mond-en-klauwzeer) naar afstand tot het dichtstbijzijnde pad op Berkenheuvel in West-Drenthe. Ter vergelijking is een willekeurige verdeling toegevoegd (hypothetisch dus, gebaseerd op een random verdeling van punten in het terrein). Het aantal waargenomen reeën/punten waarop de verdeling is gebaseerd, is afzonderlijk aangegeven in de kopregel.

Voedsel zoeken langs fietspaden beperkt zich tot ochtend- en avonduren; overdag is er teveel onrust door mensen tenzij een gebied tijdelijk is afgesloten (zoals in mei 2001, mond-en-klauwzeer). (Boswachterij Smilde, 23 mei 2018).

In mei 2001, ten tijde van de uitbraak van mond-en-klauwzeer, was dat geheel anders: 6% van de 99 waargenomen reeën foerageerde langs paden, en nog eens 30% binnen vijftig meter van paden. Dat kwam aardig in de buurt van een willekeurig terreingebruik, zeker als ik kijk naar de reeën die binnen honderd meter van paden naar voedsel liepen te zoeken (in mei 2001 69%, tegen 68% als die verdeling willekeurig zou zijn geweest).

Lesje virusinfectie

Deze waarnemingen suggereren dat mensen een grote invloed hebben op het terreingebruik door reeën. Verbied mensen toegang tot een terrein, en reeën gaan het hele gebied bestrijken als foerageergebied. En als rustgebied, want de cijfers die ik verzamelde van rustende reeën geven in grote lijnen dezelfde uitkomst. Dat wisten we natuurlijk al lang. De literatuur over dit onderwerp is overweldigend, zowel in omvang als in zeggingskracht. Evenzo zal elke jager of vogelaar uit ervaring hetzelfde zeggen. Maar het leuke van een experiment, in de schoot geworpen door een uitbraak van een virus, is dat je de ervaring kan toetsen aan de werkelijkheid. Het is namelijk lang niet altijd gezegd dat wat zich op grond van veldwaarnemingen als waarheid in het hoofd heeft

genesteld, overeenkomt met de werkelijkheid! Maar in dit geval wel.

Hoe goed reeën zich ook hebben aangepast aan mensen, ze moeten inleveren: dat geldt voor hun activiteitenritme, evenals voor welke delen van het terrein ze kunnen gebruiken als foerageergebied of rustplek. Of, en hoe dat uitwerkt op hun reproductie en overleving, weet ik niet. Maar los daarvan: als we het goed voor hebben met andere dieren dan mensen, ligt de aanleg van grote rustgebieden voor de hand. Dus niet steeds meer terrein openstellen voor consumerende mensen, maar juist meer terrein afsluiten: toegang alleen nog voor toezichthouders en onderzoekers!

Reeën werpen hun kalfje(s) vaak op rustige plekken in het terrein en houden van een afstand de zaken goed in de gaten. (Berkenheugel, 3 juni 2018).

Tekst Laura van Dorland-Kievit

Palingstropers vissen achter het net

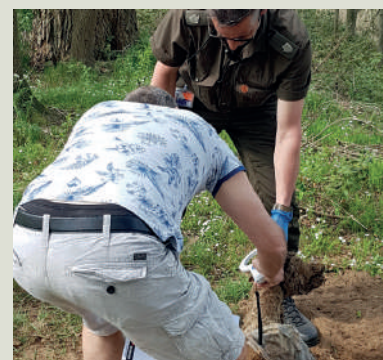
Vorig jaar kreeg een boa van de Sportvisserij Zuidwest Nederland informatie over palingstroperij op het Krammer-Volkerak. De genoemde verdachten waren reeds bekende visstropers.

Het Volkerak is een water dat zich ten zuidoosten van het Zuid-Hollandse eiland Goeree-Overflakkee bevindt. Aan de oostzijde van het Volkerak bevinden zich de Volkeraksluizen naar het Hollands Diep; aan de westzijde bevindt zich de Krammer. Het Volkerak en de Krammer grenzen direct aan elkaar, ze gaan eigenlijk in elkaar over. In de volksmond wordt er dan ook wel van het Krammer-Volkerak gesproken.

Naar aanleiding van de binnengekomen informatie werd besloten over te gaan tot postacties. Tijdens deze acties werd effectief samengewerkt met Sportvisserij Zuidwest Nederland, Staatsbosbeheer en de politie. Het kwam tot een aanhouding op heterdaad. De verdachten werden gezien met diverse aalfuiken én inhoud.

De milieuagent en het Team Milieu voerden gezamenlijk een zoeking uit op de woonadressen van de verdachten en hierbij werden nog eens een kleine 30 fuiken in beslag genomen. De Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit verrichtte onderzoek aan de in beslag genomen fuiken. Dit onderzoek wees uit dat er onderlinge verschillen waren in de fuiken. Dat maakte dat de verdachten toegerust waren om in diverse watergangen, plassen en meren specifiek te vissen op paling. Daarnaast waren er fuiken voorzien van een zogenaamd keernet, deze heeft als functie ongewenste bijvangst tegen te gaan. Alle in beslag genomen fuiken zijn vernietigd.

De verdachten mochten op het politiebureau overnachten. Hun telefoons werden onderzocht en zij zelf werden aan een verhoor onderworpen. Jammer genoeg was er onvoldoende bewijs voor de handel in paling. Maar al met al is er een goed onderbouwd proces-verbaal opgemaakt. Uiteindelijk is er een straf opgelegd: voor beiden verdachten een taakstraf van 188 uur.

Tekst Paul Peters

Kinderen vinden half begraven dode hond

Op zondag 12 april 2020 eerste paasdag kreeg ik, Paul Peters, Boa Domein II en Opsporingsambtenaar Milieu, een melding dat er een kop van een hond boven de grond uitstak; vlak naast een drukbezocht wandelpad in het natuurgebied van Het Brabants Landschap nabij Landgoed Tongelaar te Mill.

Dit werd door een echtpaar met kinderen aangetroffen. Ter plaatse bleek het dier – een labradoodle – niet dieper te liggen dan 30 centimeter, in een droge zand bodem. De hond was nog voorzien van een halsband. Mogelijk is het dier, omdat er in de omgeving veel dassen en vossen leven, door een van de dieren gevonden, opgegraven en aangevreten.

De chip van de hond is in onze opdracht door de Dierenambulance Hokazo Uden uitgelezen. Daardoor hebben we de eigenaar kunnen achterhalen. Samen met de buitendienst van de gemeente Mill en Sint Hubert hebben we de hond teruggebracht naar de eigenaar. De eigenaar is een PV aangezegd en zal bestuurlijk voor de gemaakte kosten moeten opdraaien.

Inmiddels is de hond elders herbegraven en heeft de eigenaar een bewijs laten zien op welke locatie dat is. De eigenaar was geheel ontdaan door de situatie.

Net als je denkt "het kan niet beter" komt Blaser met de nieuwe Ultimate serie.

Ergonomisch geperfectioneerde duimgat kolf.

In hoogte verstelbaar wangstuk, in lengte verstelbaar of met terugslagdemping.

Model R8 Ultimate leverbaar met Elastomere of leder inleg.

K95 Ultimate Kipplauf met Carbon kolf, een traditioneel model opnieuw uitgevonden

Geopend van dinsdag t/m vrijdag van 10.00 – 18.00. Zaterdag van 10.00 – 17.00. Zondag en maandag gesloten

JHL Leimuiden Tuinderij 15-a ☎ 0172 506593 info@jachthuisleimuiden.nl / www.jachthuisleimuiden.nl

Verkoop geweren, optiek en nachtzicht op afspraak

www.limpopo.dk

www.diana.dk